ТОВ «ЕПАМ СИСТЕМЗ»

Фінансова звітність відповідно до
Міжнародних стандартів
фінансової звітності
За рік, що закінчився 31 грудня 2019 року
Разом зі звітом незалежного аудитора

BDO

ЗМІСТ

Заява про відповідальність керівництва щодо підготовки та затвердження фінансової звітності.....3
Звіт незалежного аудитора..... I-V

Звіт про фінансовий стан..... 4
Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) 6
Звіт про рух грошових коштів 7
Звіт про власний капітал..... 8
1 Компанія та її діяльність..... 9
2 Умови, в яких працює Компанія 9
3 Основні принципи облікової політики 10
4 Суттєві бухгалтерські оцінки та судження 19
5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій 20
6 Перше застосування МСФЗ 21
7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами 24
8 Нематеріальні активи 25
9 Основні засоби..... 26
10 Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість 27
11 Грошові кошти та їх еквіваленти 27
12 Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість..... 28
13 Чистий дохід від реалізації послуг 30
14 Собівартість реалізованих послуг..... 30
15 Інші операційні доходи..... 30
16 Адміністративні витрати 31
17 Інші операційні витрати 31
18 Інші фінансові доходи та витрати 31
19 Податок на прибуток..... 31
20 Умовні та інші зобов'язання і операційні ризики 33
21 Управління фінансовими ризиками 33
22 Управління капіталом 35
23 Справедлива вартість фінансових інструментів..... 36
24 Події після закінчення звітного періоду 36

ТОВ «ЕПАМ СИСТЕМЗ

ЗАЯВА ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ КЕРІВНИЦТВА ЩОДО ПІДГОТОВКИ ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ ЗА РІК, ЯКИЙ ЗАКІНЧИВСЯ 31 ГРУДНЯ 2019 РОКУ

Нижченаведена заява, яка повинна розглядатися спільно з описом обов'язків незалежних аудиторів, що міститься в представленому Звіту незалежних аудиторів, зроблена з метою розмежування відповідальності керівництва і зазначених незалежних аудиторів, відносно фінансової звітності

ТОВ «ЕПАМ СИСТЕМЗ (надалі – «Компанія»).

Керівництво відповідає за підготовку фінансової звітності, яка достовірно відображає, в усіх суттєвих аспектах фінансовий стан Компанії станом на 31 грудня 2019 року, результати її діяльності, а також рух грошових коштів і зміни у власному капіталі за рік, що закінчився на зазначену дату, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (надалі – «МСФЗ»).

При підготовці фінансової звітності керівництво несе відповідальність за:

належний вибір та застосування облікової політики;

представлення інформації, включно з обліковою політикою, у такий спосіб, який забезпечує її доцільність, достовірність, порівнянність та розуміння;

додаткове розкриття інформації у випадках, коли відповідність спеціальним вимогам МСФЗ є недостатньою для розуміння користувачами впливу конкретних операцій, інших подій та умов на фінансовий стан та фінансові результати Компанії; та

здійснення оцінки здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі.

Керівництво також несе відповідальність за:

розробку, впровадження та підтримання ефективної та надійної системи внутрішнього контролю в усіх підрозділах Компанії;

ведення належної облікової документації, яка дозволяє у будь-який час продемонструвати та пояснити операції Компанії та розкрити інформацію з достатньою точністю щодо її фінансового стану і яка гарантує, що фінансова звітність Компанії відповідає вимогам МСФЗ;

ведення облікової документації відповідно до законодавства та МСФЗ;

застосування обґрунтовано доступних заходів щодо збереження активів Компанії; та

виявлення і запобігання випадкам фінансових зловживань та інших порушень.

Фінансова звітність за період, що закінчився 31 грудня 2019 року, дозволена до випуску і підписана від імені Компанії:

Керівник _____ Чеботар Ольга Іванівна

Головний бухгалтер _____ Бойко Валентина Олександрівна

2 липня 2020 року

www.bdo.ua

Тел.: +38 044 393 26 87
Факс.: +38 044 393 26 91
e-mail: bdo@bdo.kiev.ua

Тел.: +38 056 370 30 43
Факс.: +38 056 370 30 45
e-mail: dnipro@bdo.com.ua

ТОВ «БДО»

Харківське шосе, 201/203, 10-й поверх,
м. Київ,
Україна, 02121

вул. Андрія Фабра, 4,
м. Дніпро,
Україна, 49000

ЗВІТ НЕЗАЛЕЖНОГО АУДИТОРА
Керівництву та власникам
Товариства з обмеженою відповідальністю «ЕПАМ СИСТЕМЗ»

Думка із застереженням

Ми провели аудит фінансової звітності Товариства з обмеженою відповідальністю «ЕПАМ СИСТЕМЗ» (код ЄДРПОУ 33880213, юридична адреса: 04119, м. Київ, вулиця Фізкультури, будинок 28; тут та надалі - «Компанія»), що складається із:

- звіту про фінансовий стан на 31 грудня 2019 року;
- звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід) за 2019 рік;
- звіту про власний у капітал за 2019 рік;
- звіту про рух грошових коштів за 2019 рік;
- приміток до фінансової звітності, включаючи стислий виклад значущих облікових політик.

На нашу думку, за винятком можливого впливу питань, описаних у розділі «Основа для думки із застереженням», фінансова звітність, що додається, відображає достовірно, в усіх суттєвих аспектах, фінансовий стан Компанії на 31 грудня 2019 року та її фінансові результати і грошові потоки за рік, що закінчився зазначеною датою, відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ) та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV щодо складання фінансової звітності.

Основа для думки із застереженням

Порівняльні дані

Ми не проводили аудит звіту про фінансовий стан станом на 01 січня 2018 року та 31 грудня 2018 року. Відповідно, ми не змогли отримали аудиторські докази у достатньому обсязі щодо залишків на початок 2018 року та на початок 2019 року у відповідності до вимог МСА 510 «Перші завдання з аудиту - залишки на початок періоду» за допомогою альтернативних процедур. Оскільки дані на початок періоду впливають на визначення результатів операцій поточного періоду, ми не мали змоги визначити, чи потрібні коригування результатів операцій поточного періоду та суми накопиченого нерозподіленого прибутку на початок періоду. Наша думка щодо фінансової звітності за поточний період модифікована внаслідок можливого впливу цього питання на показники звіту про фінансовий стан, звіту про власний капітал та звіту про рух грошових коштів за 2018 та 2019 роки.

Інвентаризація запасів

У зв'язку з тим, що ми були призначені аудиторами Компанії після завершення процедур річної інвентаризації, ми не мали змоги спостерігати за інвентаризацією запасів на 31 грудня 2019 року. Ми не змогли впевнитися в наявності та кількості запасів, утримуваних на 31 грудня 2019 року, які відображені в звіті про фінансовий стан у сумі 26,912 тисяч гривень, за допомогою альтернативних процедур. У зв'язку з цим ми не змогли визначити, чи існує потреба в будь-яких коригуваннях запасів, відображених чи невідображених в обліку, а також елементів, що входять до складу звіту про фінансові результати (звіту про сукупний дохід), звіту про власний капітал та звіту про рух грошових коштів.

Ми провели аудит відповідно до Міжнародних стандартів аудиту (МСА). Нашу відповідальність згідно з цими стандартами викладено в розділі «Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності» нашого звіту. Ми є незалежними по відношенню до Компанії згідно з Кодексом етики професійних бухгалтерів Ради з Міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог та Кодексу РМСЕБ. Ми вважаємо, що отримані нами аудиторські докази є достатніми і прийнятними для використання їх як основи для нашої думки із застереженням.

ТОВ «БДО» — підприємство, що створене та діє згідно з законодавством України, є членом BDO International Limited, Британського товариства з відповідальністю, обмеженою гарантіями його членів, а також входить до складу БДО — міжнародної мережі незалежних фірм.

«БДО» — це бренд мережі БДО та кожної Фірми-Члена БДО.

Інші питання

Фінансова звітність Компанії за рік, що закінчився 31 грудня 2018 року не була перевірена аудитором. Наша думка щодо фінансової звітності станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року у відповідний спосіб модифікована.

Ключові питання аудиту

Ключові питання аудиту — це питання, які, на наше професійне судження, були найбільш значущими під час нашого аудиту фінансової звітності за поточний період. Викладені нижче питання розглядались у контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувались при формуванні думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань. Додатково до питань, викладених у розділі «Основа для думки із застереженням», ми визначили, що зазначені нижче питання є ключовими питаннями аудиту, які слід відобразити у нашому звіті.

Ключові питання аудиту	Опис аудиторських процедур
Вплив коронавірусної хвороби (COVID 19) на подальшу діяльність Компанії	
Наприкінці 2019 року розпочалася епідемія коронавірусу SARS-CoV-2, яка спочатку вразила Китай, а на початку 2020 року перетворилася на пандемію та охопила усі країни світу. 11 березня 2020 Кабінет міністрів України прийняв постанову «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19», якою на території України встановлено карантин з 12 березня до 3 квітня 2020 р з можливою пролонгацією. 17 березня 2020 року було прийнято Закон України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню коронавірусної хвороби (COVID-19)", яким було внесені зміни до ряду законів України. 25 березня 2020 року Кабінетом міністрів України було продовжено дію карантину до 24 квітня 2020 року та запроваджено режим надзвичайної ситуації на всій території України, в травні 2020 року Кабінетом міністрів України було продовжено дію карантину до 22 червня 2020 року, 17 червня 2020 року дію карантину було продовжено до 31 липня 2020 року. В умовах продовження епідемії коронавірусу Covid-19 та в період дії карантину значно ускладнено умови ведення бізнесу через значні заборони, спрямовані на стримування розповсюдження захворювання, та невизначеність термінів дії обмежувальних заходів, що суттєво впливають на діяльність як усередині країни так і обмежують можливості міжнародної кооперації та призводять до можливої відстрочки виконання зобов'язань як контрагентів так і постачальників. У даних умовах можливий розрив налагоджених виробничих циклів, ланцюжків виконання послуг що безсумнівно вплине як на поточні фінансово економічні показники так і потенційно може поставити під сумнів можливість Компанії продовжувати свою діяльність в майбутньому. Керівництво Компанії провело оцінку наслідків впливу пандемії коронавірусної хвороби та пов'язаних з цим обмежувальних заходів на діяльність Компанії та розкрило свої оцінки та плани у примітках до цієї фінансової звітності.	▪ Ми зробили запити керівництву Компанії та провели зустрічі для обговорення оцінок та пояснень керівництва Компанії наслідків впливу поточної ситуації на діяльність Компанії, запроваджених та запланованих мір для пом'якшення наслідків такого впливу на подальшу діяльність Компанії; ▪ Ми провели аналіз обґрунтованості припущень керівництва щодо безперервності діяльності, подальших прогнозів та ризиків потенційного погіршення фінансового стану Компанії у найближчому майбутньому. ▪ Ми критично розглянули підхід керівництва щодо обґрунтованості припущень, покладених в основу уточнюючих планів на поточний та наступні роки з урахуванням фактичних даних за період 6 місяців з 01 січня 2020 року та порівняння їх з попередніми даними за аналогічний період минулого року; ▪ Ми також приділили увагу достатності розкриття інформації щодо подій після дати балансу в Примітці 24 до фінансової звітності відповідно до вимог Міжнародного стандарту фінансової звітності МСБО 10 «Події після звітного періоду».

У випадку суттєвих змін у діяльності Компанії, або у випадку введення надзвичайного стану в країні, або настання інших подій, які суттєво вплинуть на діяльність Компанії та можливість продовжувати свою діяльність в майбутньому, керівництво Компанії буде оцінювати вплив цих подій на діяльність Компанії, а також приймати рішення про необхідність коригування даних фінансової звітності та оприлюднення такої інформації

Дивіться Примітку 24 до даної фінансової звітності.

Інша інформація

Управлінський персонал Компанії несе відповідальність за іншу інформацію, підготовлену станом на та за рік, що закінчився 31 грудня 2019 року. Інша інформація складається зі Звіту про управління за 2019 рік, підготовленого у відповідності до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV.

Наша думка щодо фінансової звітності Компанії не поширюється на іншу інформацію та ми не робимо висновок з будь-яким рівнем впевненості щодо цієї іншої інформації.

У зв'язку з нашим аудитом фінансової звітності, нашою відповідальністю є ознайомитися з іншою інформацією, ідентифікованою вище, та при цьому розглянути, чи існує суттєва невідповідність між іншою інформацією і фінансовою звітністю або нашими знаннями, отриманими під час аудиту, або чи ця інформація має вигляд такої, що містить суттєве викривлення. Якщо на основі проведеної нами роботи ми доходимо висновку, що існує суттєве викривлення цієї іншої інформації, ми зобов'язані повідомити про цей факт.

Керівництво Компанії планує підготувати й оприлюднити Звіт про управління за 2019 рік після дати оприлюднення цього звіту незалежного аудитора. Після отримання та ознайомлення зі Звітом про управління, якщо ми дійдемо висновку, що в ньому існує суттєве викривлення, ми повідомимо про це питання додатково тих осіб, кого наділено найвищими повноваженнями.

Відповідальність управлінського персоналу та тих, кого наділено найвищими повноваженнями, за фінансову звітність

Управлінський персонал Компанії несе відповідальність за складання і достовірне подання фінансової звітності відповідно до МСФЗ та вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 року № 996-XIV щодо складання фінансової звітності та за таку систему внутрішнього контролю, яку управлінський персонал визначає потрібною для того, щоб забезпечити складання фінансової звітності, що не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилки.

При складанні фінансової звітності Керівництво несе відповідальність за оцінку здатності Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі, розкриваючи, де це застосовно, питання, що стосуються безперервності діяльності, та використовуючи припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку, крім випадків, коли Керівництво або планує ліквідувати Компанію чи припинити діяльність, або не має інших реальних альтернатив цьому.
Ті, кого наділено найвищими повноваженнями, несуть відповідальність за нагляд за процесом фінансового звітування Компанії.

Відповідальність аудитора за аудит фінансової звітності

Нашими цілями є отримання обґрунтованої впевненості, що фінансова звітність в цілому не містить суттєвого викривлення внаслідок шахрайства або помилки, та випуск звіту аудитора, що містить нашу думку. Обґрунтована впевненість є високим рівнем впевненості, проте не гарантує, що аудит, проведений відповідно до МСА, завжди виявить суттєве викривлення, якщо воно існує. Викривлення можуть бути результатом шахрайства або помилки; вони вважаються суттєвими, якщо окремо або в сукупності, як обґрунтовано очікується, вони можуть вплинути на економічні рішення користувачів, що приймаються на основі цієї фінансової звітності.

Виконуючи аудит відповідно до вимог МСА, ми використовуємо професійне судження та професійний скептицизм протягом усього завдання з аудиту. Крім того, ми:

- ідентифікуємо та оцінюємо ризики суттєвого викривлення фінансової звітності внаслідок шахрайства чи помилки; розробляємо й виконуємо аудиторські процедури у відповідь на ці ризики, а також отримуємо аудиторські докази, що є достатніми та прийнятними для використання їх як основи для нашої думки. Ризик невиявлення суттєвого викривлення внаслідок шахрайства є вищим, ніж для викривлення внаслідок помилки, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування заходами внутрішнього контролю;
- отримуємо розуміння заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту, для розробки аудиторських процедур, які б відповідали обставинам, але не для висловлення думки щодо ефективності системи внутрішнього контролю;
- оцінюємо прийнятність застосованих облікових політик та обґрунтованість облікових оцінок і відповідних розкриттів інформації, зроблених управлінським персоналом;
- доходимо висновку щодо прийнятності використання управлінським персоналом припущення про безперервність діяльності як основи для бухгалтерського обліку та, на основі отриманих аудиторських доказів, робимо висновок про те, чи існує суттєва невизначеність щодо подій або умов, які поставили б під значний сумнів можливість Компанії продовжувати свою діяльність на безперервній основі. Якщо ми доходимо висновку щодо існування такої суттєвої невизначеності, ми повинні привернути увагу в своєму звіті аудитора до відповідних розкриттів інформації у фінансовій звітності або, якщо такі розкриття інформації є неналежними, модифікувати свою думку. Наші висновки ґрунтуються на аудиторських доказах, отриманих до дати нашого звіту аудитора. Втім майбутні події або умови можуть примусити Компанію припинити свою діяльність на безперервній основі;
- оцінюємо загальне подання, структуру й зміст фінансової звітності включно з розкриттям інформації, а також те, чи показує фінансова звітність операції та події що покладені в основу її складання так, щоб досягти достовірного відображення.

Ми повідомляємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту та суттєві аудиторські результати, включаючи будь-які суттєві недоліки заходів внутрішнього контролю, виявлені нами під час аудиту.

Ми також надаємо тим, кого наділено найвищими повноваженнями, твердження, що ми виконали відповідні етичні вимоги щодо незалежності, та повідомляємо їм про всі стосунки й інші питання, які могли б обґрунтовано вважатись такими, що впливають на нашу незалежність, а також, де це застосовано щодо відповідних застережних заходів.

З переліку всіх питань, інформація щодо яких надавалась тим, кого наділено найвищими повноваженнями, ми визначили ті, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, тобто ті, які є ключовими питаннями аудиту. Ми описуємо ці питання в своєму звіті аудитора, крім випадків, якщо законодавчим чи регуляторним актом заборонено публічне розкриття такого, або якщо за вкрай виняткових обставин ми визначаємо що таке питання не слід висвітлювати в нашому звіті оскільки негативні наслідки такого висвітлення можуть очікувано переважити його корисність для інтересів громадськості.

Звіт щодо вимог інших законодавчих і нормативних актів

Ця інформація надана на виконання вимог частини 4 статті 14 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII про надання додаткової інформації за результатами обов'язкового аудиту підприємства, що становить суспільний інтерес:

1. ТОВ «БДО» було призначено для виконання цього завдання з обов'язкового аудиту рішенням № 14102019 Єдиного Учасника Товариства з обмеженою відповідальністю «ЕПАМ СИСТЕМЗ» 14 жовтня 2019 року.
2. У розділі «Звіт щодо аудиту фінансової звітності» цього звіту незалежного аудитора розкрито інформацію щодо обсягів аудиту й обмежень, властивих для аудиту.
3. Загальна тривалість виконання завдання з обов'язкового аудиту фінансової звітності Компанії ТОВ «БДО» з урахуванням продовження повноважень, які мали місце, та повторних призначень становить один рік. Для ТОВ «БДО» це завдання також є першим роком проведення обов'язкового

аудиту фінансової звітності Компанії після визнання Компанії суб'єктом суспільного інтересу відповідно до вимог Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV.

4. У розділах «Основа для думки із застереженням» та «Ключові питання аудиту» цього звіту нами розкриті питання, що мали найбільше значення під час аудиту фінансової звітності поточного періоду, і на які, згідно з нашим професійним судженням, доцільно звернути увагу. Ці питання були розглянуті в контексті нашого аудиту фінансової звітності в цілому та враховувалися при формуванні нашої думки щодо неї, при цьому ми не висловлюємо окремої думки щодо цих питань.
5. Під час проведення цього завдання з обов'язкового аудиту ми не виявили інших питань стосовно аудиторських оцінок, окрім тих, що зазначені у розділах «Основа для думки із застереженням» та «Ключові питання аудиту» цього звіту, інформацію щодо яких ми вважаємо за доцільне розкрити відповідно до вимог частини 4.3 статті 14 Закону «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII.
6. Інформацію, що міститься у цьому звіті незалежного аудитора щодо аудиту фінансової звітності Компанії було узгоджено з інформацією у Додатковому звіті для Загальних зборів Учасників від 1 липня 2020 року.
7. Протягом 2019 року ТОВ «БДО» не надавало Компанії інші послуги, окрім послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності станом на 31 грудня 2019 року та за рік, що закінчився цією датою.
8. ТОВ «БДО» не надавало Компанії інших послуг, заборонених відповідно до вимог статті 6 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21.12.2017 № 2258-VIII протягом 2019 року та у період з 1 січня 2020 року до дати підписання цього звіту незалежного аудитора.
9. ТОВ «БДО» і ключовий партнер з аудиту є незалежними по відношенню до Компанії згідно з вимогами Кодексу етики професійних бухгалтерів Ради з міжнародних стандартів етики для бухгалтерів (Кодекс РМСЕБ) та етичними вимогами, застосовними в Україні до нашого аудиту фінансової звітності, а також виконали інші обов'язки з етики відповідно до цих вимог і Кодексу РМСЕБ. Під час проведення аудиту нами не було встановлено жодних додаткових фактів або питань, які могли б вплинути на нашу незалежність і на які ми б хотіли звернути Вашу увагу.

Аудит здійснювався під управлінням начальника відділу аудиту Муквіч О.В.

Начальник відділу аудиту Муквіч О.В.

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: 101139

За і від імені фірми ТОВ «БДО»

Директор, ключовий партнер з аудиту Балченко С.О.

Номер реєстрації у Реєстрі аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності: 101086

м. Київ, 02 липня 2020 року

Товариство з обмеженою відповідальністю «БДО». Ідентифікаційний код за ЄДРПОУ: 20197074. Юридична адреса: 49070, м. Дніпро, вул. Андрія Фабра, 4. Фактична адреса: 02121, м. Київ, вул. Харківське шосе, 201-203, 10 поверх.

Тел 393-26-91.

ТОВ «БДО» включено до Реєстру аудиторів та суб'єктів аудиторської діяльності до розділу 4 «Суб'єкти аудиторської діяльності, які мають право проводити обов'язковий аудит фінансової звітності підприємств, що становлять суспільний інтерес». Посилання на реєстр: https://www.apu.com.ua/subjekty-audytorskoi-dijalnosti-jaki-majut-pravo-provodyty-obovjazkovyj-audyt-finansovoi-zvitnosti-pidpryjemstv-shho-stanovljat-suspilnyj-interes/

		Коди		
Підприємство: **ТОВ "ЕПАМ СИСТЕМЗ"**	Дата (рік, місяць, число)	2019	12	31
Територія: м. Київ	За ЄДРПОУ			33880213
Організаційно-правова форма господарювання: Товариство з обмеженою відповідальністю	За КОАТУУ			8036100000
Вид економічної діяльності: Комп'ютерне програмування	За КОПФГ			240
Середня кількість працівників: 232	За КВЕД			62.01

Адреса, телефон: вулиця фізкультури, буд. 28, м. Київ, Київ обл., 03150
Одиниця виміру: тис. грн. без десяткового знака (окрім розділу IV Звіту про фінансові результати (Звіту про сукупний дохід) (форма N 2), грошові показники якого наводяться в гривнях з копійками)
Складено (зробити позначку "v" у відповідній клітинці):

за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку	
за міжнародними стандартами фінансової звітності	v

Звіт про фінансовий стан на 31 грудня 2019 року

(Форма №1) Код за ДКУД 1801001

АКТИВ	Інші примітки	Код рядка	1 січня 2018 р. (не аудовано)	31 грудня 2018 р. (не аудовано)	31 грудня 2019 р.
1		2	3	4	5
I. Необоротні активи					
Нематеріальні активи	8	1000	26 550	34 489	31 662
первісна вартість		1001	41 114	87 466	128 766
накопичена амортизація		1002	(14 564)	(52 977)	(97 104)
Незавершене будівництво	9	1005	1 852	791	391 203
Основні засоби	9	1010	465 077	427 168	1 037 765
первісна вартість		1011	798 141	1 063 015	2 190 920
Знос		1012	(333 064)	(635 847)	(1 153 155)
Відстрочені податкові активи	19	1045	5 178	7 878	14 000
Усього за розділом I		**1095**	**498 657**	**470 326**	**1 474 630**
II. Оборотні активи					
Запаси		1100	17 248	20 960	26 912
Виробничі запаси		1101	17 248	20 960	26 912
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами		1130	-	7 893	36 188
з бюджетом		1135	87	-	478
Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками	10	1145	2 177 393	2 674 052	2 632 117
Інша поточна дебіторська заборгованість	10	1155	17 063	631	561
Грошові кошти та їх еквіваленти	11	1165	309 396	562 594	465 407
Рахунки в банках	11	1167	309 396	562 594	465 407
Витрати майбутніх періодів		1170	318	1 530	1 393
Усього за розділом II		**1195**	**2 521 505**	**3 267 660**	**3 163 056**
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття		**1200**	**-**	**-**	**-**
Баланс		**1300**	**3 020 162**	**3 737 986**	**4 637 686**

Звіт про фінансовий стан
на 31 грудня 2019 року

Форма №1
(продовження)

ПАСИВ	Інші примітки	Код рядка	1 січня 2018 р (не аудовано).	31 грудня 2018 р.(не аудовано)	31 грудня 2019 р.
1		2	3	4	5
I. Власний капітал					
Зареєстрований (пайовий) капітал		1400	-	-	86 132
Додатковий капітал		1410	-	-	1 580
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)		1420	-	-	3 473 694
Усього за розділом I		**1495**	**-**	**-**	**3 561 406**
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення					
Інші довгострокові зобов'язання	12	1515	2 570 475	3 200 681	294 683
Усього за розділом II		**1595**	**2 570 475**	**3 200 681**	**294 683**
III. Поточні зобов'язання і забезпечення					
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями		1610	-	-	-
товари, роботи, послуги	12	1615	230 221	328 834	452 790
розрахунками з бюджетом	12	1620	53 787	34 389	28 880
у тому числі з податку на прибуток		1621	53 787	33 153	28 880
розрахунками зі страхування	12	1625	-	749	621
розрахунками з оплати праці	12	1630	-	5 343	4 801
Поточні забезпечення		1660	4 177	11 872	21 957
Інші поточні зобов'язання	12	1690	161 502	156 118	272 548
Усього за розділом III		**1695**	**449 687**	**537 305**	**781 597**
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття		**1700**	**-**	**-**	**-**
Баланс		**1900**	**3 020 162**	**3 737 986**	**4 637 686**

Підписано керівництвом Компанії 2 липня 2020 року.

Керівник _____ **Чеботар Ольга Іванівна**

Головний бухгалтер _____ **Бойко Валентина Олександрівна**

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

Коди		
2019	12	31
		33880213

Дата (рік, місяць, число)
За ЄДРПОУ

Підприємство: ТОВ «ЕПАМ СИСТЕМЗ»
(найменування)

Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 рік

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

І. Фінансові результати

Стаття	Інші примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (не аудовано)
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	13	2000	8 105 714	6 442 399
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	14	2050	(6 875 382)	(5 299 644)
Валовий: Прибуток		**2090**	**1 230 332**	**1 142 755**
Збиток		2095	-	-
Інші операційні доходи	15	2120	50 306	203 949
Адміністративні витрати	16	2130	(308 019)	(230 563)
Витрати на збут		2150	(1 723)	(1 591)
Інші операційні витрати	17	2180	(482 059)	(252 140)
Фінансовий результат від операційної діяльності: Прибуток		**2190**	**488 837**	**862 410**
Збиток		2195	-	-
Інші фінансові доходи	18	2220	78 844	32 648
Інші доходи		2240	227	25
Фінансові витрати	18	2250	(31 287)	(40 943)
Фінансовий результат до оподаткування: прибуток / зміна чистих активів, які належать учасникам		**2290**	**536 621**	**854 140**
Збиток		2295	-	-
Витрати з податку на прибуток	19	2300	(96 592)	(155 664)
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування		2305	-	-
Чистий фінансовий результат: прибуток / зміна чистих активів, які належать учасникам		**2350**	**440 029**	**698 476**
Збиток		2355	-	-

ЕЛЕМЕНТИ ОПЕРАЦІЙНИХ ВИТРАТ

Найменування показника	Інші примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (не аудовано)
1		2	3	4
Матеріальні затрати	16,17	2500	50 606	36 107
Витрати на оплату праці		2505	156 977	133 051
Відрахування на соціальні заходи		2510	19 720	20 246
Амортизація	9	2515	525 305	307 485
Інші операційні витрати		2520	6 914 575	5 287 049
Разом		**2550**	**7 667 183**	**5 783 938**

Керівник **Чеботар Ольга Іванівна**
Головний бухгалтер **Бойко Валентина Олександрівна**

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

		Коди		
	Дата (рік, місяць, число)	2019	12	31
Підприємство: ТОВ «ЕПАМ СИСТЕМЗ»	За ЄДРПОУ	33880213		

Звіт про рух грошових коштів
за 2019 рік

Форма № 3 | Код за ДКУД 1801004

Стаття	Інші примітки	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року (не аудовано)
1		2	3	4
1. Рух коштів у результаті операційної діяльності				
Надходження від:				
Реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)		3000	7 902 876	5 967 858
Цільового фінансування		3010	501	569
Надходження від повернення авансів		3020	14 474	3 073
Надходження від відсотків за залишками коштів на поточних рахунках		3025	26	39
Інші надходження		3095	20 347	10 620
Витрачання на оплату:				
Товарів (робіт, послуг)		3100	(6 497 881)	(5 044 216)
Праці		3105	(117 644)	(96 134)
Відрахувань на соціальні заходи		3110	(20 967)	(18 486)
Зобов'язань з податків і зборів		3115	(137 157)	(203 447)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на прибутку		3116	(106 254)	(178 998)
Витрачання на оплату зобов'язань з податку на додану вартість		3117	(56)	-
Витрачання на оплату зобов'язань з інших податків і зборів		3118	(30 847)	(24 448)
Інші витрачання		3190	(21 436)	(23 410)
Чистий рух коштів від операційної діяльності		**3195**	**1 143 139**	**596 466**
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності			-	-
Витрачання на придбання:				
необоротних активів		3260	(861 233)	(143 391)
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності		**3295**	**(861 233)**	**(143 391)**
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності				
Надходження від:				
Власного капіталу		3300	-	-
Витрачання на сплату заборгованості з оренди	12	3365	(262 460)	(195 034)
Чистий рух коштів від фінансової діяльності		**3395**	**(262 460)**	**(195 034)**
Чистий рух грошових коштів за звітний період		**3400**	**19 446**	**258 041**
Залишок коштів на початок року	11	3405	562 594	309 396
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів		3410	(116 633)	(4 843)
Залишок коштів на кінець року	11	**3415**	**465 407**	**562 594**

Керівник — **Чеботар Ольга Іванівна**
Головний бухгалтер — **Бойко Валентина Олександрівна**

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

		Коди		
Підприємство: ТОВ «ЕПАМ СИСТЕМЗ»	Дата (рік, місяць, число)	2019	12	31
	За ЄДРПОУ			33880213

Звіт про власний капітал
за 2019 рік

Форма № 4 Код за ДКУД 1801005

Стаття	Код рядка	Прим.	Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал у дооцінках	Додатковий капітал	Резервний капітал	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Неоплачений капітал	Вилучений капітал	Всього
1	2		3	4	5	6	7	8	9	10
Залишок на 31 грудня 2018 року (не аудовано)	**4000**		-	-	-	-	-	-	-	-
Коригування: Зміна облікової політики	4005		-	-	-	-	-	-	-	-
Виправлення помилок	4010		-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни	4090	6	86 132	-	1 580	-	3 033 665	-	-	3 121 377
Скоригований залишок на 1 січня 2019 року (не аудовано)	**4095**		**86 132**	**-**	**1 580**	**-**	**3 033 665**	**-**	**-**	**3 121 377**
Чистий прибуток (збиток) за звітний період	**4100**		-	-	-	-	**440 029**	-	-	**440 029**
Інший сукупний дохід за звітний період	**4110**		-	-	-	-	-	-	-	-
Розподіл прибутку: Виплати власникам (дивіденди)	4200		-	-	-	-	-	-	-	-
Спрямування прибутку до зареєстрованого капіталу	4205		-	-	-	-	-	-	-	-
Відрахування до резервного капіталу	4210		-	-	-	-	-	-	-	-
Внески учасників: Внески до капіталу	4240		-	-	-	-	-	-	-	-
Погашення заборгованості з капіталу	4245		-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення капіталу: Викуп акцій (часток)	4260		-	-	-	-	-	-	-	-
Перепродаж викуплених акцій (часток)	4265		-	-	-	-	-	-	-	-
Анулювання викуплених акцій (часток)	4270		-	-	-	-	-	-	-	-
Вилучення частки в капіталі	4275		-	-	-	-	-	-	-	-
Інші зміни в капіталі	4290		-	-	-	-	-	-	-	-
Разом змін у капіталі	**4295**		-	-	-	-	**440 029**	-	-	**440 029**
Залишок на кінець року	**4300**		**86 132**	**-**	**1 580**	**-**	**3 473 694**	**-**	**-**	**3 561 406**

Керівник **Чеботар Ольга Іванівна**

Головний бухгалтер **Бойко Валентина Олександрівна**

Примітки, що додаються, є невід'ємною частиною цієї фінансової звітності

1 Компанія та її діяльність

ТОВ «ЕПАМ СИСТЕМЗ» (далі – «Компанія») є товариством з обмеженою відповідальністю, зареєстрованим відповідно до законодавства України 28 листопада 2005 року за кодом ЄДРПОУ 33880213. Компанія знаходиться у володінні EPAM SYSTEMS (CYPRUS) LIMITED (далі - «Материнська компанія»).

Контроль Компанії здійснює EPAM Systems, Inc. (Newtown, USA). Інформація про операції з пов'язаними сторонами наведена у Примітці 7.

Основною діяльністю Компанії є комп'ютерне програмування.

Юридична адреса Компанії: м.Київ, вулиця Фізкультури, будинок 28.

Ця фінансова звітність представлена в українських гривнях, якщо не зазначено інше.

2 Умови, в яких працює Компанія

Економіка України виявляє ознаки стабілізації після років політичної та економічної напруги, що призвели до погіршення державних фінансів, нестабільності фінансових ринків, неліквідності на ринках капіталу, підвищення інфляції та знецінення національної валюти щодо основних іноземних валют. У 2019 році Україна зіткнулася з президентськими виборами наприкінці березня та позачерговими парламентськими виборами в липні. У 2020 році Україна має здійснити значні погашення державного боргу, що вимагатиме мобілізації значного внутрішнього та зовнішнього фінансування у все більш складних умовах фінансування для ринків, що розвиваються, та майбутньої співпраці з МВФ, що залежить від багатьох факторів, включаючи бажання виконувати умови програми новим українським урядом.

Рівень інфляції в Україні становив 4,1% в 2019 рік (2018 рік: 9,8%), тоді як ВВП продовжував зростати на рівні 3,3% (2018 рік: 3,3%) згідно зі статистикою, опублікованою Національним банком України (надалі НБУ).

Конфлікт на сході України, що розпочався навесні 2014 року, залишається неврегульованим. У 2019 році періодично відбувалася ескалація воєнного протистояння вздовж лінії зіткнення сторін конфлікту.

Протягом 2018-2019 років відбулось подальше зменшення обмежень щодо валютного контролю, які були введені у 2014–2015 роках. 21 червня 2018 року Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про валюту та валютні операції», який набув чинності 7 лютого 2019 року. Закон усунув низку валютних обмежень, зокрема, фізичні особи та бізнес можуть інвестувати за кордон без отримання індивідуальної ліцензії від НБУ; більше не потрібно реєструвати в НБУ кредити, отримані від нерезидентів№ санкції, які передбачають припинення зовнішньоекономічної діяльності та застосування індивідуального ліцензування до порушників валютного регулювання, скасовуються. Протягом 2019 року НБУ надалі поступово знімає інші ефективні валютні обмеження за сприятливих економічних умов, зокрема, починаючи з 10 липня 2019 року, НБУ повністю усунув ліміт на виплату дивідендів нерезидентам, а валютний контроль замінюється валютним наглядом за дотримання встановлених лімітів.

МВФ продовжує підтримувати український уряд. У грудні 2018 року Україна отримала 1,4 мільярда доларів першого траншу в рамках нової програми Stand-by Arrangement (SBA) для України, затвердженої Радою директорів МВФ 18 грудня 2018 року та у грудні 2019 року була узгоджена нова трирічна угода Staff Level Agreement (SLA) на загальну суму 5,5 мільярдів доларів. Однак подальші виплати траншів МВФ залежать від подальшого впровадження українським урядом реформ та інших економічних, правових та політичних факторів. У 2020 році Україна зобов'язана погасити значну суму державного боргу, що вимагатиме мобілізації суттєвого внутрішнього і зовнішнього фінансування у дедалі складніших умовах кредитування країн, економіка яких розвивається.

Україна повернулася на міжнародні ринки боргового капіталу для управління профілем погашення зовнішнього боргу. У вересні 2017 року Україна випустила 15-річні єврооблігації на 3 мільярди доларів з відсотковою ставкою 7,375%. У жовтні 2018 року Україна розмістила єврооблігації подвійним траншем у розмірі 2 мільярди доларів (750 мільйонів доларів на 5,25 років з відсотковою ставкою - 9,0% та 1,25 мільярда доларів на 10 років - 9,750%). У червні 2019 року Україна випустила єврооблігації на 1 мільярд євро зі строком 7 років і відсотковою ставкою - 6,75%. Крім того, у травні 2019 року Clearstream, міжнародний центральний депозитарій цінних паперів Deutsche Börse Group, відкрив рахунок у НБУ, що полегшило доступ міжнародних інвесторів до державних облігацій. Це покращило стійкість портфеля державного боргу та призвело до припливу іноземної валюти в країну.

У той же час, банківська система продовжує залишатися крихкою через слабкий рівень капіталу, низьку якість активів, спричинену економічною ситуацією, зміною нормативних актів та іншими чинниками.

Незважаючи на певні покращення у 2019 році, остаточний результат політичної та економічної ситуації в Україні та її наслідки передбачити вкрай складно, проте вони можуть мати подальший суттєвий вплив на економіку України та бізнес Компанії.

3 Основні принципи облікової політики

Основа підготовки. Ця фінансова звітність станом на 31 грудня 2019 року та за 2019 фінансовий рік підготовлена Компанією відповідно до Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Компанія застосовує МСФЗ, випущені Радою з Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку. Це перша фінансова звітність компанії підготовлена згідно вимог МСФЗ, Раніше компанія готувала звітність згідно Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку. Вплив переходу розкрито в примітці 6.

При підготовці цієї фінансової звітності відповідно до МСФЗ керівництво використало всі стандарти та інтерпретації, чинні станом на 31 грудня 2019 року та релевантні для Компанії.

Підготовка фінансової звітності відповідно до МСФЗ, вимагає застосування певних важливих бухгалтерських оцінок. Вона також вимагає, щоб при застосуванні облікової політики Компанії її керівництво застосовувало власні професійні судження. Області, де такі судження є особливо важливими, області, що характеризуються високим рівнем складності, та області, в яких припущення й розрахунки мають велике значення для підготовки фінансової звітності, описані у примітці 4. Нижче описані основні принципи облікової політики, які застосовувались при підготовці цієї фінансової звітності. Ці принципи застосовувались послідовно відносно всіх періодів, поданих у звітності.

Ця фінансова звітність за МСФЗ підготовлена відповідно до принципу подальшої безперервної діяльності, який передбачає безперервність діяльності, реалізацію активів та погашення зобов'язань у ході нормального ведення бізнесу.

Функціональна валюта і валюта представлення. Статті, представлені у цій фінансовій звітності, оцінені з використанням валюти основного економічного середовища, в якому працює Компанія (функціональної валюти). Ця фінансова звітність представлена у гривні, яка є функціональною валютою Компанії.

Операції, деноміновані у валютах, інших, ніж відповідна функціональна валюта, перераховуються у функціональну валюту за курсом обміну, який діє на дату операції. Прибутки та збитки від курсових різниць, що виникають у результаті розрахунку за такими операціями та перерахунку монетарних активів і зобов'язань, деномінованих в іноземній валюті, у функціональну валюту на кінець року, визнаються у звіті про прибуток чи збиток. Немонетарні статті на кінець року не перераховуються.

Основній курс обміну, використаний для перерахунку сум в іноземній валюті, був таким:

	1 січня 2018 р.	31 грудня 2018 р.	31 грудня 2019 р.
1 долар США	28.07	27.69	23.69
1 євро	33.50	31.71	26.42

Курсові різниці, які відносяться до інвестиційної та фінансової діяльності, включаються до неопераційних курсових різниць. До таких статей відносяться заборгованості за кредитними договорами, договорами оренди, депозити з контрактним терміном погашення більше трьох місяців, кредиторська та дебіторська заборгованість за основні засоби та нематеріальні активи, тощо.

Курсові різниці, за виключенням тих, які відносяться до інвестиційної та фінансової діяльності, включаються до операційних курсових різниць.

Наразі українська гривня не є вільноконвертованою валютою за межами України.

Основні засоби. Первинні придбання основних засобів обліковуються за первісною вартістю. Первісна вартість об'єкту основних засобів включає витрати, безпосередньо пов'язані з його придбанням. Вартість активів, створених власними силами Компанії, включає вартість матеріалів, прямі витрати на оплату праці та відповідну частину виробничих накладних витрат. У подальшому Компанія використовує метод оцінки основних засобів за історичною собівартістю за вирахуванням накопиченого зносу та накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення).

Визнання основних засобів припиняється після їхнього вибуття або якщо використання активу, як очікується, не принесе майбутніх економічних вигід. Прибутки та збитки від вибуття активів визначаються шляхом порівняння суми надходжень з їхньою балансовою вартістю та визнаються у складі прибутку чи збитку.

Амортизація. Амортизація основних засобів нараховується прямолінійним методом. Амортизація об'єктів основних засобів відноситься на звіт про фінансові результати лінійним методом з метою рівномірного зменшення первісної вартості окремих активів до їх ліквідаційної вартості протягом оціночного строку їх експлуатації. Нарахування амортизації починається з дати початку використання активу, а у випадку активів, створених власними силами Компанії, – з того часу, коли створення активу завершено і він готовий до експлуатації. Строки корисного використання основних засобів встановлюються персоналом Компанії на підставі досвіду використання подібних активів та виходячи з очікуваної корисності для Компанії.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нижче вказані оціночні строки експлуатації активів:

	Строки експлуатації у роках
Будівлі та споруди	від 10 до 20
Обладнання	від 2 до 5
Меблі, офісне та інше обладнання	від 4 до 12
Удосконалення орендованого майна	Протягом строку їх використання або строку оренди, залежно від того, який із них менше

Незавершене будівництво являє собою вартість основних засобів, будівництво яких ще не завершено, включаючи аванси постачальникам. Амортизація цих активів не нараховується до їх введення в експлуатацію.

Ліквідаційна вартість активу – це очікувана сума, яку Компанія отримала б у теперішній момент від продажу цього активу, за мінусом очікуваних витрат на продаж, якби стан та строк корисного використання даного активу відповідав строку експлуатації та стану, які цей актив матиме наприкінці строку корисного використання. Оціночна ліквідаційна вартість активів та залишковий строк їхнього корисного використання переглядаються та, за необхідності, коригуються перспективно станом на кінець кожного фінансового року.

Незавершені капітальні інвестиції. Об'єкти, які знаходяться в процесі незавершеного будівництва, капіталізуються як окремий елемент необоротних активів, відображаються за первісною вартістю за вирахуванням будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення). При завершенні будівництва вартість об'єкта, за вирахуванням накопиченого збитку від знецінення, переноситься до відповідної групи основних засобів. Знос на об'єкти незавершеного будівництва не нараховується.

Невстановлене обладнання є устаткуванням, придбаним Компанією, але не введеним в експлуатацію, що відображається за первісною вартістю за вирахуванням будь-яких накопичених збитків від зменшення корисності (знецінення). Амортизація цих активів не нараховується до моменту їхньої готовності до запланованого використання.

Оренда. Якщо Компанія виступає орендарем за договором оренди, термін якого перевищує 12 місяців з дати укладання, активи, що орендуються, капіталізуються у складі основних засобів з моменту початку оренди за приведеною вартістю майбутніх орендних платежів. Виключення при цьому становлять орендовані активи, вартість яких не є суттєвою. Кожний орендний платіж частково відноситься на погашення зобов'язання і частково – на фінансові витрати з метою забезпечення постійної процентної ставки на суму залишку заборгованості за орендою. Відповідні зобов'язання за лізингом, за вирахуванням майбутніх фінансових витрат, включаються до складу Інші довгострокових або поточних зобов'язань зобов'язань. Процентні витрати відносяться на прибуток чи збиток протягом строку оренди із використанням процентної ставки, прямо передбаченої в договорі оренди, а, у випадку її відсутності, з використанням ставки, за якою Компанія могла б залучити позикові кошти на термін, що дорівнює терміну дії договору оренди та у валюті такого договору.

Орендовані активи, амортизуються протягом строку їх експлуатації або коротшого строку оренди, якщо Компанія не є обґрунтовано впевненою в отриманні права власності на них до кінця строку лізингу. Актив з права користування та зобов'язання не включає податок на додану вартість (надалі "ПДВ"), за виключенням випадків, коли ПДВ відповідає критеріям первісних прямих витрат, згідно МСФЗ 16, тобто додаткових витрат, які понесені у зв'язку з укладенням оренди, які не були б понесені, якби такої оренди не було б укладено. В подальшому ПДВ, за виключенням ПДВ, який був капіталізований, враховується та обліковується відповідно до податкового законодавства.

Ідентифікація оренди та визначення строку оренди. На початку дії договору Компанія оцінює чи є договір орендою, або чи містить договір оренду. Договір є, чи містить оренду, якщо договір передає право контролювати користування ідентифікованим активом протягом певного періоду часу в обмін на компенсацію. Для договору, який є орендою або містить оренду, Компанія обліковує кожний компонент оренди в договорі як оренду, окремо від компонентів не-оренди цього договору. Компоненти не-оренди обліковуються в тому періоді, до якого вони відносяться.

Компанія визначає строк оренди як невідмовний період оренди разом з періодами, які охоплюються можливістю продовження оренди у випадку, якщо Компанія обґрунтовано впевнена у тому, що вона скористається такою можливістю; та періодами, які охоплюються можливістю припинити оренду, якщо Компанія обґрунтовано впевнена у тому, що вона не скористається такою можливістю. Після дати початку оренди Компанія повторно оцінює строк оренди при виникненні значної події або зміни обставин, які підконтрольні Компанії і впливають на її здатність скористатися (або не скористатися) можливістю продовжити або припинити оренду.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Актив з права користування. На дату початку оренди Компанія визнає актив з права користування за первісною вартістю, яка складається з:

- теперішньої вартості орендних платежів, не сплачених на дату початку оренди;
- будь-яких орендних платежів, здійснених на, або до дати початку оренди, за вирахуванням отриманих стимулів;
- будь-яких первісних прямих витрат, понесених Компанією;
- витрат на відновлення базового активу до стану, що вимагається умовами договорів оренди.

Після дати початку оренди Компанія оцінює актив з права користування, застосовуючи модель собівартості. Амортизація активів з права користування розраховується прямолінійним методом протягом строку корисного використання.

У звіті про фінансовий стан Компанія включає активи з права користування у той самий рядок, у якому відповідні базові активи подавалися б, якби вони були власністю Компанії.

Орендне зобов'язання. На дату початку оренди Компанія визнає орендне зобов'язання за теперішньою вартістю орендних платежів, не сплачених на дату початку оренди. При дисконтуванні орендних платежів Компанія застосовує припустиму ставку відсотка в оренді, якщо таку ставку можна легко визначити. Якщо припустиму ставку не можливо визначити, виходячи з інформації, доступної Компанії, то Компанія застосовує ставку залучення додаткових запозичень.

Кожний орендний платіж частково відноситься на погашення заборгованості і частково на фінансові витрати з метою забезпечення постійної процентної ставки на суму залишку заборгованості. Відповідні орендні зобов'язання, за вирахуванням майбутніх фінансових витрат, включаються до складу інших фінансових зобов'язань. Процентні витрати відносяться на прибуток або збиток протягом строку оренди із використанням методу ефективної процентної ставки.

Орендні зобов'язання, як правило, переоцінюються Компанією у наступних ситуаціях: (i) зміна первісної оцінки строку оренди; (ii) зміна індексу або ставки, що впливає на платежі (змінні орендні платежі). У першому випадку (i) Компанія переоцінює орендне зобов'язання, дисконтуючи переглянуті орендні платежі з використанням переглянутої ставки дисконту; у другому (ii) – дисконтує переглянуті орендні платежі за первісною ставкою. Компанія визнає суму переоцінки орендного зобов'язання як коригування первісної вартості активу з права користування. Переоцінка обліковується перспективно. Змінні орендні платежі, що не залежать від індексу або ставки, визнаються як витрати в періоді, в якому відбулася подія або умова, що ініціює платіж.

Модифікації договорів оренди виникають в результаті змін в базовому договорі, узгоджених між Компанією та орендодавцем після початку оренди. Облік модифікації залежить від того, збільшують або зменшують модифіковані умови сферу застосування договору оренди, і чи потребує збільшення сфери застосування сплати відшкодування, зіставного з ціною окремого договору, для нової сфери застосування договору оренди. Якщо модифікація розширює сферу дії оренди та компенсація за оренду зростає, Компанія обліковує модифікацію як окрему оренду.

Зобов'язання за договором лізингу з правом викупу активу та/або переходом права власності на актив наприкінці строку лізингу, відповідно до якого, в основному, всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням та використанням, передаються Компанії, Компанія обліковує як *зобов'язання з оренди з правом викупу/переходом права власності*. Коли Компанія виступає орендарем за договором оренди без права викупу активу та/або переходу права власності на актив наприкінці строку оренди, відповідно до якого, в основному, всі ризики та вигоди, пов'язані з використанням, передаються Компанії, зобов'язання по договору обліковується як *зобов'язання з оренди без права викупу/переходу права власності*.

Гарантійні або авансові платежі за останні періоди оренди Компанія поділяє за видами на ті, що повертаються орендодавцями у кінці оренди, якщо Компанія не порушила контрактних умов, і ті, що зараховуються як орендні платежі за останні місяці оренди. Платежі, що повертаються, Компанія класифікує як гарантійний депозит, що визнається за справедливою вартістю в момент первісного визнання. Платежі, що зараховуються як останні платежі, є частиною орендних платежів і впливають на розрахунок орендного зобов'язання та активу з права користування в момент первісного визнання.

Компанія як орендодавець. Оренда, за якою Компанія не передає в основному всі ризики та вигоди щодо права власності на базовий актив, класифікується як операційна оренда. Первісні прямі витрати, понесені при укладанні договору про операційну оренду, включаються до балансової вартості базового активу та визнаються, як витрати протягом строку оренди на прямолінійній основі.

Короткострокова оренда та оренда, за якою орендований актив є малоцінним. Компанія не застосовує принципи визнання та вимоги до обліку короткострокової оренди (строк оренди 12 місяців або менше) та оренди, за якою орендований актив є малоцінним. Компанія визнає орендні платежі, пов'язані з такою орендою, як витрати за прямолінійним методом протягом строку оренди у прибутку або збитку.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Нематеріальні активи. Всі нематеріальні активи Компанії мають кінцевий строк використання та включають переважно програмне забезпечення. Придбані нематеріальні активи капіталізуються на основі витрат, понесених на їх придбання та впровадження у використання. Нематеріальні активи обліковуються за первісною вартістю за вирахуванням накопиченої амортизації та збитків від знецінення, за наявності. У разі знецінення нематеріальних активів, їхня балансова вартість зменшується до вартості використання чи справедливої вартості, за мінусом витрат на продаж, залежно від того, яка з них більша. Амортизація відноситься на звіт про фінансові результати лінійним методом.

Придбані ліцензії на комп'ютерне програмне забезпечення, патенти і торгові марки капіталізуються в сумі витрат, понесених на їх придбання і впровадження. Витрати на розробку, безпосередньо пов'язані з ідентифіковані унікальним програмним забезпеченням, обліковуються у складі нематеріальних активів, якщо очікується, що сума додаткових економічних вигод перевищить витрати. Капіталізовані витрати включають витрати на винагороду працівникам групи розробників програмного забезпечення і належну частку накладних витрат.

У разі знецінення балансова вартість нематеріальних активів списується до найбільшої з двох величин: цінності їх використання або справедливої вартості за вирахуванням витрат на вибуття.

Зменшення корисності (знецінення) нефінансових активів. На кожну звітну дату Компанія визначає, чи існують ознаки можливого зменшення корисності нефінансових активів. Активи, які амортизуються, аналізуються на предмет зменшення корисності у випадку будь-яких подій або змін обставин, які свідчать про те, що відшкодування повної балансової вартості активу може стати неможливим. Збиток від знецінення визнається у сумі, на яку балансова вартість активу перевищує вартість його очікуваного відшкодування. Очікувана вартість відшкодування активу – це його справедлива вартість за вирахуванням витрат на продаж або вартість використання активу, залежно від того, яка з них більша. Для розрахунку можливого збитку від знецінення активи групуються на найнижчому рівні, на якому існують грошові потоки, що можуть бути визначені (на рівні одиниць, які генерують грошові кошти). Балансова вартість активу зменшується до вартості відшкодування, а збиток від знецінення визнається у складі прибутку чи збитку за рік. Компанія визначила що вона є однією одиницею, яка генерує грошові кошти, діяльністю якої є надання послуг з комп'ютерного програмування

Нефінансові активи, що зазнали зменшення корисності, аналізуються на предмет можливого сторнування збитку від знецінення на кожну звітну дату. За наявності ознак того, що раніше визнані збитки від знецінення активу більше не існують або зменшилися, проводять оцінку суми очікуваного відшкодування активу. Збиток від знецінення активу, визнаний у попередніх роках, сторнується відповідним чином, якщо в оцінках, використаних для визначення вартості використання активу або його справедливої вартості за вирахуванням витрат на продаж, відбулись зміни. Балансову вартість активу збільшують до суми очікуваного відшкодування активу. Таке збільшення вартості не може перевищувати балансової вартості, яку було б визначено за вирахуванням амортизації, якби у попередніх роках не визнавався збиток від знецінення.

Початкове визнання фінансових інструментів. Основні фінансові інструменти Компанії включають грошові кошти та їх еквіваленти, дебіторську заборгованість за основною діяльністю та кредиторську заборгованість за основною діяльністю, які виникають безпосередньо у процесі здійснення операційної діяльності. Фінансові активи та зобов'язання Компанії первісно визнаються за справедливою вартістю плюс витрати, понесені на здійснення операції згідно МСФЗ 9. Найкращим підтвердженням справедливої вартості при початковому визнанні є ціна угоди.
Прибуток чи збиток при початковому визнанні визнається лише у тому випадку, якщо існує різниця між справедливою вартістю та ціною угоди, підтвердженням якої можуть бути інші поточні угоди з тим самим фінансовим інструментом, що спостерігаються на ринку, або методики оцінки, які в якості базових даних використовують лише дані з відкритих ринків.

Подальша оцінка фінансових інструментів. Після первісного визнання фінансові зобов'язання та дебіторська заборгованість Компанії обліковуються за амортизованою вартістю.

Амортизована вартість – це вартість при початковому визнанні фінансового інструмента мінус погашення основного боргу плюс нараховані проценти. Нараховані проценти включають амортизацію відстрочених витрат за угодою при початковому визнанні та будь-яких премій або дисконту від суми погашення із використанням методу ефективної процентної ставки. Нараховані процентні доходи та нараховані процентні витрати, в тому числі нарахований купонний дохід та амортизований дисконт або премія (у тому числі комісії, які переносяться на наступні періоди при первісному визнанні, якщо такі є), не відображаються окремо, а включаються до балансової вартості відповідних статей звіту про фінансовий стан.

Метод ефективної процентної ставки – це метод розподілу процентних доходів або процентних витрат протягом відповідного періоду з метою отримання постійної процентної ставки (ефективної процентної ставки) від балансової вартості інструмента. Ефективна процентна ставка – це процентна ставка, за якою розрахункові майбутні грошові виплати або надходження (без урахування майбутніх кредитних збитків) точно дисконтуються протягом очікуваного терміну дії фінансового інструменту або, у відповідних випадках, протягом коротшого терміну до валової балансової вартості фінансового інструменту. Розрахунок поточної вартості включає всі комісійні та виплати, сплачені або отримані сторонами договору, що є невід'ємною частиною ефективної процентної ставки. Для активів, які є придбаними чи створеними кредитно-знеціненими фінансовими активами при первісному визнанні, ефективна процентна ставка коригується на кредитний ризик, тобто розраховується на основі очікуваних грошових потоків при первісному визнанні, а не на основі договірних грошових потоків.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Справедливою вартістю фінансових активів та зобов'язань строком до одного року вважається їх номінальна вартість. Справедлива вартість фінансових зобов'язань розраховується шляхом дисконтування майбутніх грошових потоків за договором за поточною ринковою процентною ставкою для аналогічних фінансових інструментів, яка є наявною для Компанії.

При оцінці справедливої вартості фінансових інструментів Компанія використовує ряд методів оцінки і робить припущення, виходячи з ринкових умов, що існують на звітну дату.

Компанія формує резерв під знецінення дебіторської заборгованості на основі моделі очікуваних кредитних збитків згідно з МСФЗ 9. Застосування моделі очікуваних кредитних збитків вимагає від Компанії значних професійних суджень щодо того, яким чином зміни економічних факторів впливають на очікувані кредитні збитки, що визначаються шляхом зважування щодо ймовірності їх виникнення.

Класифікація та подальша оцінка фінансових активів. Компанія класифікує свої фінансові активи у наступні категорії оцінки:

- за амортизованою вартістю, та
- за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Класифікація та подальша оцінка боргових фінансових активів залежить від (i) бізнес-моделі Компанії для управління відповідним портфелем активів та (ii) характеристик грошових потоків за активом.

Бізнес-модель відображає спосіб, у який Компанія управляє активами з метою отримання грошових потоків: чи є метою Компанії (i) виключно отримання передбачених договором грошових потоків від активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків»), або (ii) отримання передбачених договором грошових потоків і грошових потоків, які виникають у результаті продажу активів («утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу»), або якщо не застосовується ні пункт (i), ні пункт (ii), фінансові активи відносяться у категорію «інших» бізнес-моделей та оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Бізнес-модель визначається для групи активів (на рівні портфеля) на основі всіх відповідних доказів діяльності, яку Компанія має намір здійснити для досягнення цілі, встановленої для портфеля, наявного на дату оцінки. Фактори, які Компанія враховує при визначенні бізнес-моделі, включають мету і склад портфеля, минулий досвід отримання грошових потоків по відповідних активах, підходи до оцінки та управління ризиками та методи оцінки доходності активів.

Якщо бізнес-модель передбачає утримання активів для отримання передбачених договором грошових потоків або для отримання передбачених договором грошових потоків і продажу, Компанія оцінює, чи являють собою грошові потоки виключно виплати основної суми боргу та процентів («тест на виплати основної суми боргу та процентів» або «SPPI-тест»). Фінансові активи із вбудованими похідними інструментами розглядаються у сукупності, щоб визначити, чи є грошові потоки по них виплатами виключно основної суми боргу та процентів. У ході такої оцінки Компанія аналізує, чи відповідають передбачені договором грошові потоки умовам базової кредитної угоди, тобто проценти включають тільки відшкодування щодо кредитного ризику, вартості грошей у часі, інших ризиків базової кредитної угоди та маржу прибутку.

Якщо умови договору передбачають схильність до ризику чи волатильності, які не відповідають умовам базової кредитної угоди, відповідний фінансовий актив класифікується та оцінюється за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. SPPI-тест виконується при первісному визнанні активу, а подальша переоцінка не проводиться.

Нижче описані категорії оцінки, в які Компанія класифікує свої фінансові активи:

За амортизованою вартістю: фінансовий актив відноситься до цієї категорії, якщо Компанія утримує фінансові активи виключно для отримання договірних грошових потоків (а не для їх продажу), за умови успішного проходження тесту характеристик грошових потоків, тобто грошові потоки від активу – це виключно платежі в рахунок основної суми боргу та процентів.

За справедливою вартістю через інший сукупний дохід: якщо фінансовий актив відповідає критеріям тесту характеристик грошових потоків і бізнес-модель передбачає отримання договірних грошових потоків і продаж фінансових активів, тоді такий актив відноситься у цю категорію (якщо тільки не вибрано категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток). Компанія може добровільно прийняти рішення оцінювати певні дольові інструменти за справедливою вартістю через інший сукупний дохід. Такий вибір є остаточним при початковому визнанні.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

За справедливою вартістю через прибуток чи збиток: активи, які не відповідають критеріям оцінки за амортизованою вартістю чи за справедливою вартістю через інший сукупний дохід, оцінюються за справедливою вартістю через прибуток чи збиток. Похідні фінансові активи відносяться у категорію оцінки за справедливою вартістю через прибуток чи збиток.

Керівництво визначає класифікацію фінансових активів у момент їх початкового визнання.

Фінансові активи включаються до складу оборотних активів, за винятком тих із них, строк погашення яких перевищує 12 місяців після звітної дати. Такі активи включаються до складу необоротних активів.

Станом на звітну дату Компанія не мала фінансових інструментів, що обліковується за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або прибуток чи збиток.

Зменшення корисності (знецінення) фінансових активів – оціночний резерв під кредитні збитки. Компанія оцінює очікувані кредитні збитки (ОКЗ) для фінансових активів, які оцінюються за амортизованою вартістю. Компанія оцінює очікувані кредитні збитки і визнає чисті збитки від зменшення корисності фінансових активів на кожну звітну дату.

Оцінка очікуваних кредитних збитків відображає: (i) об'єктивну і зважену з урахуванням імовірності суму, визначену шляхом оцінки діапазону можливих результатів, (ii) вартість грошей у часі та (iii) всю обґрунтовану і підтверджувану інформацію про минулі події, поточні умови та прогнозовані майбутні економічні умови, доступну на звітну дату без надмірних витрат і зусиль.

Фінансові інструменти, які оцінюються за амортизованою вартістю, та договірні активи відображаються у звіті про фінансовий стан за вирахуванням оціночного резерву під очікувані кредитні збитки.

Компанія застосовує спрощений підхід до дебіторської заборгованості, який вимагає оцінювати оціночний резерв під кредитні збитки за сумою, яка дорівнює очікуваним кредитним збиткам за весь строк існування активу, що підлягають визнанню в момент первісного визнання такого активу. Станом на звітну дату Компанія має такі категорії фінансових активів, які підлягають оцінці за моделлю очікуваних кредитних збитків:

- Грошові кошти та їх еквіваленти
- Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та Інша поточна дебіторська заборгованість

Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість. Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість спочатку обліковуються за справедливою вартістю, а в подальшому оцінюються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки, за мінусом резерву під очікувані кредитні збитки згідно вимог МСФЗ 9.

Підхід до розрахунку очікуваних кредитних збитків, що використовуються для визначення суми резервів під дебіторську заборгованість, надалі наведено у Примітці 4.

Грошові кошти та їх еквіваленти. Грошові кошти та їх еквіваленти складаються з грошових коштах на банківських рахунках, депозитів до запитання в банках та інших короткострокових високоліквідних інвестицій із первісним строком не більше трьох місяців. Грошові кошти та їх еквіваленти обліковуються за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Суми, використання яких обмежене, виключаються зі складу грошових коштів та їх еквівалентів при підготовці звіту про рух грошових коштів. Суми, обмеження щодо яких не дозволяють обміняти їх або використати для розрахунку по зобов'язаннях протягом, принаймні, дванадцяти місяців після звітної дати, включено до складу інших необоротних активів.

Припинення визнання фінансових активів. Компанія списує фінансові активи з балансу, коли (i) активи погашені або права на отримання грошових потоків від таких активів втратили свою чинність або (ii) Компанія передала всі ризики та вигоди, пов'язані з володінням активами іншій стороні, або (iii) Компанія не передала та не залишила, в основному, всі ризики та вигоди володіння, але припинила здійснювати контроль. Контроль вважається збереженим, якщо контрагент не має практичної можливості повністю продати актив непов'язаній стороні без внесення додаткових обмежень на перепродаж.

Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість визнається, якщо контрагент почав виконувати свої зобов'язання за угодою. Кредиторська заборгованість відноситься до категорії поточних зобов'язань, якщо оплата підлягає здійсненню до одного року (або протягом нормального операційного циклу бізнесу, якщо він довше). Якщо ні, вони обліковуються як довгострокові зобов'язання. Кредиторська заборгованість спочатку визнається за справедливою вартістю, а у подальшому переоцінюється за амортизованою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки.

Амортизована вартість обчислюється з урахуванням витрат на проведення операції, а також всіх премій та дисконтів при розрахунку.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Припинення визнання фінансових зобов'язань. Припинення визнання фінансового зобов'язання відбувається у випадку виконання, анулювання або закінчення терміну дії відповідного зобов'язання. Суттєва зміна умов існуючого фінансового зобов'язання або його частини обліковується як врегулювання первісного фінансового зобов'язання і визнання нового фінансового зобов'язання. У ході оцінки суттєвості зміни умов керівництво враховує кількісні та якісні фактори. Якісні фактори включають зміну форми інструмента, процентної ставки, зміну фінансових показників за борговими зобов'язаннями та гарантів. Різниця між балансовою вартістю фінансового зобов'язання (або частини фінансового зобов'язання), врегульованого або переданого іншій стороні, та сумою сплаченої винагороди, включаючи будь-які передані негрошові активи або прийняті зобов'язання, визнається у складі прибутку чи збитку. Якщо операція обміну або зміна умов фінансового зобов'язання не обліковується як врегулювання фінансового зобов'язання, будь-які понесені витрати або сплачені комісійні призводять до коригування балансової вартості зобов'язання та амортизуються протягом залишкового строку дії зобов'язання, умови якого були змінені.

Аванси отримані. Аванси отримані обліковуються у розмірі початково одержаних сум.

Резерви під зобов'язання та відрахування. Резерви під зобов'язання та відрахування – це зобов'язання нефінансового характеру із невизначеним строком або сумою. Резерви нараховуються, коли Компанія має теперішнє юридичне або конструктивне зобов'язання у результаті минулих подій і коли існує імовірність того, що погашення такого зобов'язання потребуватиме відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, а суму цього зобов'язання можна розрахувати з достатнім рівнем впевненості. Резерви оцінюються за приведеною вартістю витрат, що, як очікується, будуть потрібними для погашення зобов'язання, із використанням ставки до оподаткування, яка відображає поточні ринкові оцінки вартості грошей у часі та ризиків, пов'язаних із цим зобов'язанням. Збільшення резерву з плином часу відноситься на процентні витрати.

Обов'язкові платежі та відрахування, такі як податки, крім податку на прибуток або зборів, встановлених регулюючими органами, на основі інформації, що стосується періоду, який передує виникненню зобов'язання зі сплати, визнаються як зобов'язання, коли відбувається зобов'язуюча подія, яка призводить до виникнення обов'язкового платежу, що визначена у законодавстві як така, яка спричиняє виникнення зобов'язання зі сплати обов'язкового платежу. Якщо сплата обов'язкового платежу здійснюється до того, як відбулася зобов'язуюча подія, цей платіж визнається як передоплата.

Товарно-матеріальні запаси. Товарно-матеріальні запаси обліковуються за собівартістю або чистою вартістю реалізації, залежно від того, яка з них менша. Вартість запасів визначається за методом «FIFO». Цей метод передбачає списання на витрати перших за часом надходження запасів. Чиста вартість реалізації – це розрахункова ціна реалізації запасів за вирахуванням витрат на доведення запасів до завершеного стану і витрат на збут.

Передоплати. Передоплати обліковуються за первісною вартістю мінус резерв на знецінення. Передоплати відносяться до категорії довгострокових, якщо товари чи послуги, за які було здійснено передоплату, будуть отримані через один рік або пізніше, або якщо передоплати стосуються активу, який при початковому визнанні буде віднесений до категорії необоротних активів.

Передоплати, здійснені з метою придбання активу, включаються до балансової вартості активу та якщо існує ймовірність того, що Компанія отримає майбутні економічні вигоди, пов'язані з таким активом. Якщо існує свідчення того, що активи, товари чи послуги, за які була здійснена передоплата, не будуть отримані, балансова вартість передоплати зменшується належним чином, і відповідний збиток від знецінення визнається у звіті про фінансові результати.

Чисті активи (збитки), які належать учасникам. Учасники товариств з обмеженою відповідальністю мають право на відшкодування своїх часток у статутному капіталі цих товариств у грошовій формі. Сума відшкодування є змінною величиною, яка залежить від вартості чистих активів Компанії.

Оскільки Компанія є товариством з обмеженою відповідальністю, згідно зі статтею 148 Цивільного кодексу учасник товариства має право вийти з товариства та одержати вартість частини майна пропорційну його частці у статутному капіталі товариства. З 17 червня 2018 року з набуттям чинності Закону про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю таке ж право встановлюється статтею 24 цього закону. Оскільки Компанія зобов'язана сплатити учаснику вартість його частки, якщо він скористається своїм правом виходу, і Компанія не може запобігти цьому, то відповідно до визначень у Міжнародного Стандарту Бухгалтерського Обліку (надалі "МСБО") 32 "Фінансові інструменти: подання" чисті активи Компанії є фінансовим зобов'язанням, а не інструментом капіталу. Однак, параграфи 16А-16Б та К314А-К314З МСБО 32 в якості винятку з визначення фінансового зобов'язання вимагають класифікувати інструмент, який включає зобов'язання із зворотного придбання або погашення, як інструмент власного капіталу, якщо виконуються всі зазначені в цих параграфах вимоги.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Станом на 1 січня 2018 і 31 грудня 2018 року, Компанія виконувала всі вимоги МСБО 32, окрім параграфу 16А(ґ), який говорить про те, що оцінка вартості інструменту (у випадку Компанії - майна товариства належного учасникам) переважно базується на прибутках або збитках, зміні у визнаних чистих активах або на зміні справедливої вартості визнаних і невизнаних чистих активів суб'єкта господарювання, при цьому згідно вимозі параграфа К314 оцінка прибутку або збитку і зміни у чистих активах повинна здійснюватися згідно з МСФЗ. Оскільки, станом на 1 січня 2018 року (дату переходу на МСФЗ) та 31 грудня 2018 року звітність Компанії готувалась згідно до Національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку (надалі "НП(С)БО"), ця вимога МСБО 32 не виконувалась. При цьому вимога параграфу 16А(ґ) та К314 буде виконуватися, але лише з 1 січня 2019. Отже, у звітності Компанії за МСФЗ у період з 1.1.2018 по 31.12.2018 включно чисті активи мають бути представлені як фінансові зобов'язання, а виплати дивідендів - як фінансові витрати. Станом на 1 січня 2019, відповідно до вимог параграфу 16Д, Компанія повинна перекласифікувати фінансове зобов'язання на власний капітал та оцінити власний капітал за балансовою вартістю фінансового зобов'язання на дату перекласифікації. Подальші зміни у чистих активах обліковуються відповідно до їхньої класифікації як капіталу. Зокрема, дивіденди оголошені після 1 січня 2019 мають визнаватися як безпосереднє зменшення власного капіталу.

Визначати справедливу вартість зобов'язання перед учасниками недоцільно, оскільки невідомо, чи схочуть учасники вилучити свої частки з капіталу товариства з обмеженою відповідальністю і коли це може відбутись.

Умовні активи та зобов'язання. Умовний актив не визнається у фінансовій звітності. Інформація про нього розкривається у випадку ймовірності надходження економічних вигід.

Умовні зобов'язання не визнаються у фінансовій звітності, крім випадків, коли існує ймовірність відтоку економічних ресурсів для того, щоб розрахуватися по зобов'язаннях, і їхню суму можна розрахувати з достатнім рівнем точності. Інформація про умовні зобов'язання розкривається у фінансовій звітності, крім випадків, коли ймовірність відтоку ресурсів, які передбачають економічні вигоди, є незначною.

Винагороди працівникам. План із встановленими внесками. Компанія робить на користь своїх працівників єдиний внесок до фондів соціального страхування. Внески розраховуються як процент від поточної валової суми заробітної плати та відносяться на витрати по мірі їх здійснення. Також винагорода працівникам включає премії та резерви під відпустки.

Податок на прибуток. У цій фінансовій звітності податки на прибуток показані відповідно до вимог законодавства України. Витрати з податку на прибуток включають поточні податкові відрахування та відстрочений податок і відображаються у звіті про фінансові результати, якщо тільки вони не стосуються операцій, які відображені у цьому самому або іншому періоді безпосередньо у складі капіталу.

Поточний податок – це сума, що, як очікується, має бути сплачена податковим органам або ними відшкодована стосовно оподатковуваних прибутків чи збитків за поточний і попередні періоди. Інші податки, за винятком податку на прибуток, обліковуються у складі операційних витрат.

Відстрочений податок на прибуток розраховується за методом балансових зобов'язань відносно перенесених із минулих періодів податкових збитків і тимчасових різниць, що виникають між податковою базою активів та зобов'язань та їх балансовою вартістю для цілей фінансової звітності. Відповідно до виключення при початковому визнанні, відстрочений податок не визнається для тимчасових різниць, що виникають при початковому визнанні активу або зобов'язання у результаті операції, яка не є об'єднанням компаній і яка при початковому визнанні не впливає на бухгалтерський або оподатковуваний прибуток. Суми відстрочених податків визначаються із використанням ставок оподаткування, які діють або практично були введені в дію станом на звітну дату і які, як очікується, застосовуватимуться у періоді, коли будуть сторновані тимчасові різниці або зараховані перенесені із минулих періодів податкові збитки. Відстрочені податкові активи та зобов'язання згортаються.

Відстрочені податкові активи по тимчасових різницях, що зменшують оподатковувану базу, та перенесені податкові збитки визнаються лише тією мірою, якою існує ймовірність отримання в майбутньому оподатковуваного прибутку, відносно якого можна буде реалізувати тимчасові різниці.

На кожну звітну дату Компанія переглядає балансову вартість відстрочених податкових активів і зменшує їх балансову вартість, якщо більше не існує ймовірності одержання достатнього оподатковуваного прибутку, що дозволив би реалізувати частину або всю суму такого відстроченого податкового активу. Невизнані відстрочені податкові активи переглядаються на кожну звітну дату та визнаються в тій мірі, в якій з'являється значна ймовірність того, що майбутній оподатковуваний прибуток дозволить використовувати відстрочені податкові активи.

3. Основні принципи облікової політики (продовження)

Визнання доходів.

Компанія надає послуги за договорами з фіксованою і змінною винагородою. Якщо Компанія передає контроль над послугою протягом періоду і, отже, виконує обов'язок до виконання протягом періоду, виручка від надання послуг визнається в тому звітному періоді, коли були надані послуги. За договорами з фіксованою винагородою виручка визнається виходячи з обсягу послуг, фактично наданих до кінця звітного періоду, пропорційно до загального обсягу послуг, що надаються, так як одержувач одночасно отримує і споживає вигоди. Виручка визначається на підставі фактично витраченого робочого часу щодо загальних очікуваних тимчасових витрат. Якщо Компанія не передає контроль над послугою протягом періоду, виручка від надання послуг визнається в момент часу, в який Компанія виконує обов'язок до виконання.

Якщо договори включають кілька обов'язків до виконання, ціна угоди розподіляється на кожну окрему обов'язок до виконання виходячи зі співвідношення цін при їх окремому продажі. Якщо такі ціни не є ідентифікованими, вони розраховуються, виходячи з очікуваних витрат плюс маржа.

Оцінки виручки, витрат або обсягу виконаних робіт до повного виконання договору переглядаються в разі зміни обставин. Будь-яке збільшення або зменшення розрахункових сум виручки або витрат, що виникає в зв'язку з цим, відображається у складі прибутку або збитку в тому періоді, в якому керівництву стало відомо про обставини, які призвели до їх перегляду.

У разі договорів з фіксованою винагородою одержувач сплачує фіксовану суму відповідно до графіка платежів. Якщо вартість послуг, наданих Компанією, перевищує суму платежу, визнається актив за договором з покупцем. Якщо сума платежів перевищує вартість наданих послуг, визнається зобов'язання за договором з покупцем.

Якщо договір передбачає погодинну оплату, виручка визнається в сумі, на яку Компанія має право виставити рахунок. Рахунки виставляються покупцям щомісяця, і відшкодування підлягає сплаті після виставлення рахунку.

Проценті доходи. Процентні доходи визнаються на пропорційно-часовій основі із використанням методу ефективної процентної ставки.

Визнання витрат. Витрати обліковуються за методом нарахування. Собівартість реалізованої продукції включає послуги субконтракторів, амортизаційні витрати, витрати на персонал та інші відповідні видатки.

Фінансові доходи. Фінансові доходи включають переважно ефект дисконтування фінансових активів, облікованих за амортизованою вартістю, та процентні доходи від банківських депозитів та поточних рахунків.

Фінансові витрати. Фінансові витрати включають процентні витрати за позиковими коштами та орендою, іншими фінансовими зобов'язаннями та збитки від первісного визнання фінансових інструментів. Всі процентні та інші витрати за позиковими коштами відносяться на витрати із використанням методу ефективної процентної ставки.

4 Суттєві бухгалтерські оцінки та судження

Компанія робить оцінки та припущення, які впливають на суми активів та зобов'язань, що відображаються у фінансовій звітності у наступному фінансовому році. Оцінки та судження постійно оцінюються і базуються на попередньому досвіді керівництва та інших факторах, у тому числі на очікуваннях щодо майбутніх подій, які вважаються обґрунтованими за існуючих обставин. Крім суджень, які передбачають облікові оцінки, керівництво Компанії також використовує професійні судження при застосуванні облікової політики. Професійні судження, які чинять найбільш суттєвий вплив на суми, що відображаються у фінансовій звітності, та оцінки, результатом яких можуть бути значні коригування балансової вартості активів і зобов'язань протягом наступного фінансового року, включають:

Припущення, використані для визначення суми очікуваних кредитних збитків. Компанія застосовує спрощений підхід до МСФЗ 9 для оцінки очікуваних кредитних втрат, який використовує очікуваний збиток за весь період фінансового інструменту для торгової та іншої дебіторської заборгованості. Для оцінки очікуваних кредитних збитків торгова та інша дебіторська заборгованість групувалася на основі загальних характеристик кредитного ризику.

Очікувані кредитні втрати були розраховані на основі фактичного досвіду кредитних втрат за минулий рік або загальнодоступної інформації (наприклад, з використанням ставки відсотка за зовнішніми запозиченнями дебітора або його материнської компанії), що була використана як орієнтир для очікуваних кредитних втрат. Для визначення знецінення керівництво застосувало професійні судження щодо очікуваних строків та сум погашення заборгованості.

Припущення та підхід до визначення ставки для розрахунку резерву очікуваних кредитних збитків під дебіторську заборгованість розкриті у Примітці 10.

Визначення строку оренди. Для визначення строку оренди Компанія розділяє договори за видами орендованих активів. Компанія зазвичай укладає довгострокові договори оренди важливих для діяльності Компанії активів. Однак, пролонгація договору відбувається лише за узгодження нових умов, що можуть переглядатися при кожному продовженні, і не є певною. В минулому також були приклади, коли окремі договори не продовжувалися або укладалися нові договори зі зміною сфери застосування. Отже, для таких договорів Компанія використовує договірний строк для встановлення строку оренди при первісному визнанні.

Зменшення корисності активів з права користування. Компанія оцінює наявність ознак можливого зменшення корисності активів на кожну звітну дату. Якщо ознаки існують Компанія проводить перевірку на знецінення. Станом на 31 грудня 2019 року Керівництво не виявило ознак зменшення корисності активів з права користування.

Процентні ставки, які впливають на вартість фінансових зобов'язань згідно МСФЗ 16. З метою застосування МСФЗ 16 «Оренда» Компанія використовувала наступний підхід до визначення ефективної процентної ставки:

- для грошових потоків, визначених у гривнях, Компанія застосовувала середні ставки фінансування у відповідній валюті за власними запозиченнями, або, у випадку відсутності таких запозичень, використала ставки для суб`єктів господарювання у гривні згідно статистичних даних Національного банку України, що були використані як орієнтир ставки за власними запозиченнями.

- для грошових потоків, визначених у іноземній валюті або що прив'язані до курсу іноземної валюти, Компанія застосовувала середні ставки фінансування у відповідній валюті за власними запозиченнями, або, у випадку відсутності таких запозичень, використала ставки для суб`єктів господарювання у відповідній валюті згідно статистичних даних Національного банку України, що були використані як орієнтир за власними запозиченнями.

Визнання відстроченого податкового активу. Чисті відстрочені податкові активи – це податки на прибуток, які будуть відшкодовані через зниження оподатковуваного прибутку в майбутньому. Вони показані в балансі. Відстрочені податкові активи визнаються тією мірою, якою існує ймовірність того, що відповідну податкову пільгу вдасться реалізувати. При визначенні майбутніх оподатковуваних прибутків та суми податкових пільг, імовірних у майбутньому, керівництво застосовує професійні судження і робить розрахунки на основі оподатковуваних прибутків за минулі періоди, а також очікуваного майбутнього доходу, як це вважається обґрунтованим за існуючих обставин.

Податкове законодавство. Податкове, валютне та митне законодавство України продовжує змінюватись. Суперечливі положення тлумачаться по-різному. Хоча керівництво вважає, що його тлумачення є доречним та обґрунтованим, не існує жодних гарантій, що податкові органи його не оскаржать

Операції з пов'язаними сторонами. У ході звичайної діяльності Компанія здійснює операції з пов'язаними сторонами. За відсутності активного ринку таких операцій, для того щоб визначити, чи здійснювались такі операції за ринковими або неринковими умовами, використовуються професійні судження. Фінансові інструменти в момент виникнення обліковуються за справедливою вартістю із використанням методу ефективної процентної ставки. Підставою для таких суджень є ціноутворення щодо подібних видів операцій з непов'язаними сторонами та аналіз ефективної процентної ставки.

5 Запровадження нових або переглянутих стандартів та інтерпретацій

Компанія не застосовувала наступні МСФЗ та Інтерпретації до МСФЗ та МСБО, які були опубліковані, але не набрали чинності:

МСФЗ 17 "Договори страхування" (опублікований 18 травня 2017 року і вступає в силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2021 року або після цієї дати). МСФЗ 17 замінює МСФЗ 4, який дозволяв компаніям застосовувати існуючу практику обліку договорів страхування. Отже, інвесторам було складно порівнювати і зіставляти фінансові результати в інших відносинах аналогічних страхових компаній. МСФЗ 17 є єдиним, основаним на принципах стандартом обліку всіх видів договорів страхування, включаючи договори перестрахування, наявні у страховика. Відповідно до цього стандарту, визнання і оцінка груп договорів страхування повинні виконуватися за: (i) приведеною вартістю майбутніх грошових потоків (грошові потоки після виконання договорів), скоригованою з урахуванням ризику, в якій врахована вся наявна інформація про грошові потоки після виконання договорів, яка відповідає спостережуваній ринковій інформації, плюс (якщо вартість є зобов'язанням) чи мінус (якщо вартість є активом) (ii) сумою, яка являє собою незароблений прибуток по групі договорів (сервісна маржа за договорами). Страховики відображатимуть прибуток від групи договорів страхування за період, протягом якого вони надають страхове покриття, і в міру того, як вони звільняються від ризику. Якщо група договорів є чи стає збитковою, організація негайно відображатиме збиток.

Зміни Концептуальної основи фінансової звітності (опубліковані 29 березня 2018 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Концептуальна основа фінансової звітності у новій редакції містить новий розділ про оцінку, рекомендації щодо відображення у звітності фінансових результатів, удосконалені визначення та рекомендації (зокрема, визначення зобов'язання) і роз'яснення таких важливих питань, як функції управління, обачність та невизначеність оцінки у ході підготовки фінансової звітності.

Визначення бізнесу – зміни МСФЗ 3 (опубліковані 22 жовтня 2018 року і вступають у силу для угод придбання з початку річного звітного періоду, який починається з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Ці зміни запроваджують переглянуте визначення бізнесу. Бізнес складається із внесків і суттєвих процесів, які у сукупності формують здатність створювати віддачу. Нове керівництво визначає систему, яка дозволяє визначити наявність внеску і суттєвого процесу, у тому числі для компаній, які знаходяться на ранніх етапах розвитку і ще не отримали віддачу. У разі відсутності віддачі, для того щоб підприємство вважалося бізнесом, має бути наявним організований трудовий колектив. Визначення терміну «віддача» звужується, щоб зосередити увагу на товарах і послугах, які надаються клієнтам, на формуванні інвестиційного доходу та інших доходів, при цьому виключаються результати у формі скорочення витрат та інших економічних вигод. Крім того, наразі більше не потрібно оцінювати спроможність учасників ринку замінювати відсутні елементи чи інтегрувати придбану діяльність і активи. Організація може застосувати «тест на концентрацію». Придбані активи не вважатимуться бізнесом, якщо практично вся справедлива вартість придбаних валових активів сконцентрована в одному активі (або групі аналогічних активів).

Визначення суттєвості – зміни МСБО 1 та МСБО 8 (опубліковані 31 жовтня 2018 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Ці зміни уточнюють визначення суттєвості та застосування цього поняття завдяки включенню рекомендацій щодо визначення, які раніше були наведені в інших стандартах МСФЗ. Крім того, були допрацьовані пояснення до цього визначення. Зміни також забезпечують послідовність використання визначення суттєвості в усіх стандартах МСФЗ. Інформація вважається суттєвою, якщо обґрунтовано очікується, що її пропуск, викривлення або складність її розуміння може вплинути на рішення, які приймають основні користувачі фінансової звітності загального призначення на основі такої фінансової звітності, яка відображає фінансову інформацію про конкретну організацію, що звітує.

Реформа базової процентної ставки – зміни МСФЗ 9, МСБО 39 та МСФЗ 7 (опубліковані 26 вересня 2019 року і вступають у силу для річних періодів, які починаються з 1 січня 2020 року або після цієї дати). Ці зміни зумовлені заміною базових процентних ставок, наприклад, ставки LIBOR (ставка пропозиції на Лондонському міжбанківському ринку) та інших міжбанківських ставок пропозиції (ставки IBOR). Зміни передбачають тимчасове звільнення від застосування спеціальних вимог обліку хеджування до відносин хеджування, на які безпосередньо впливає реформа IBOR. Облік хеджування грошових потоків відповідно до МСФЗ 9 та МСБО 39 вимагає, щоб майбутні хеджовані грошові потоки були «високоймовірними». Якщо ці грошові потоки залежать від ставок IBOR, звільнення, передбачене цими змінами, вимагає від організації виходити з припущення про те, що базова процентна ставка за хеджованими грошовими потоками не зміниться в результаті реформи. МСБО 39 та МСФЗ 9 вимагає виконання прогнозної оцінки для застосування обліку хеджування. Наразі очікується, що грошові потоки, основані на IBOR та альтернативних IBOR ставках, у цілому, еквівалентні, що мінімізує будь-яку неефективність, однак ближче до дати реформи цей факт уже не відповідатиме дійсності. Відповідно до цих змін, організація може зробити припущення, що базова процентна ставка, на якій основані об'єкт хеджування, інструмент хеджування або хеджований ризик, не зміниться в результаті реформи IBOR. Зміни встановлюють фактори завершення дії звільнення, які включають припинення невизначеності, пов'язаної з реформою базової процентної ставки. Зміни вимагають від організацій надання додаткової інформації інвесторам про їхні відносини хеджування, на які безпосередньо впливають ці фактори невизначеності, включаючи номінальну суму інструментів хеджування, до яких застосовується це звільнення, суттєві припущення або судження, сформовані у ході застосування цього звільнення, та розкриття якісної інформації про те, яким чином реформа IBOR впливає на організацію та як організація управляє перехідним процесом.

Якщо інше не зазначено вище, не очікується суттєвого впливу цих нових стандартів та інтерпретацій на фінансову звітність Компанії.

6 Перше застосування МСФЗ

Ця фінансова звітність є першою річною фінансовою звітністю Компанії, що відповідає вимогам МСФЗ. Датою переходу Компанії на МСФЗ є 1 січня 2018 року. За певними винятками, МСФЗ 1 вимагає ретроспективного застосування редакції стандартів та інтерпретацій, чинної станом на 31 грудня 2019 року, при підготовці вхідного звіту про фінансовій стан за МСФЗ на 1 січня 2018 року та протягом усіх періодів, представлених у першій фінансовій звітності за МСФЗ. При підготовці цієї фінансової звітності Компанія застосувала обов'язкові винятки. При підготовці попередньої фінансової звітності за 2018 рік Компанія застосувала обов'язкові винятки та вирішила застосувати такі звільнення за вибором від ретроспективного застосування МСФЗ:

(a) ***Оренда.*** Компанія є орендарем та на дату переходу на МСФЗ застосувала до визнання орендних зобов'язань та активів з правом використання наступний підхід з практичними прийомами:

i. оцінила орендне зобов'язання за договорами оренди без права викупу/переходу права власності за теперішньою вартістю орендних платежів, які лишилося сплатити, дисконтованою з використанням відсоткової ставки додаткових запозичень орендаря на дату переходу на МСФЗ;
ii. оцінила активи з правом використання за договорами оренди без права викупу/переходу права власності за сумою, що дорівнює орендному зобов'язанню, скоригованою на суму всіх сплачених авансом або нарахованих орендних платежів, пов'язаних з такою орендою, визнаних у звіті про фінансовий стан безпосередньо перед датою переходу на МСФЗ;
iii. вирішила не застосовувати вимоги МСФЗ 16 до оренди активів, строк оренди яких закінчується не пізніше, ніж через 12 місяців після дати переходу на МСФЗ. Компанія здійснила облік такої оренди, так ніби вона є короткостроковою орендою, яка обліковується за прямолінійним методом протягом строку оренди;
iv. включила первісні прямі витрати до вартості активу з правом використання на дату переходу на МСФЗ.

Відповідно до вимог МСФЗ 1, обов'язковими є такі винятки з ретроспективного застосування МСФЗ (нижче наведені ті винятки, що були релевантні для компанії):

(a) ***Бухгалтерські оцінки.*** Бухгалтерські оцінки за МСФЗ на 1 січня 2018 року та 31 грудня 2018 року повинні відповідати бухгалтерським оцінкам, зробленим на ті ж дати за НП(С)БО, крім випадків, коли існує свідчення того, що ці оцінки були помилковими.

(b) ***Зменшення корисності фінансових активів.*** Компанія застосовувала вимоги щодо зменшення корисності, встановлені розділом 5.5 МСФЗ 9 «Фінансові інструменти», ретроспективно. На дату переходу на МСФЗ Компанія використала обґрунтовано необхідну та підтверджувану інформацію, що є доступною без надмірних витрат або зусиль, для визначення кредитного ризику на дату первісного визнання фінансових інструментів і порівняла його з кредитним ризиком на дату переходу на МСФЗ.

(c) ***Припинення визнання фінансових активів та зобов'язань.*** Фінансові активи та зобов'язання, які Компанія припинила визнавати до дати переходу на МСФЗ, не визнаються повторно за МСФЗ. Керівництво вирішило не застосовувати критерії припинення визнання за МСФЗ 39 з більш ранньої дати.

(d) ***Облік хеджування.*** Компанія не застосовує облік хеджування.

(e) ***Частка учасників, що не здійснюють контроль.*** Компанія не готує консолідовану фінансову звітність.

(f) ***Урядові субсидії.*** Компанія не має урядових субсидій.

(g) ***Класифікація та оцінка фінансових активів.*** Компанія не має фінансових активів, які оцінюються за справедливою вартістю через інший сукупний дохід або за справедливою вартістю через прибуток чи збиток згідно з МСФЗ 9, з урахуванням фактів та обставин, існуючих станом на дату переходу на облік за МСФЗ.

6 Перше застосування МСФЗ (продовження)

Нижче наведена звірка, у числовому виразі, впливу переходу від обліку за НП(С)БО до обліку за МСФЗ станом на 1 січня 2018 року, 31 грудня 2018 року та за 2018 фінансовий рік:

У тисячах гривень	Основні коригування	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Власний капітал за НП(С)БО		**3 167 520**	**2 450 611**
Зміна у представленні капіталу для товариств з обмеженою відповідальністю	(i)	(3 121 377)	(2 422 901)
Коригування балансової вартості дебіторської заборгованості згідно моделі очікуваних кредитних збитків відповідно до МСФЗ 9	(ii)	(4 008)	(7 433)
Коригування капіталу в результаті застосування МСФЗ 16	(iii)	(9 731)	-
Вплив інших коригувань пов'язаних з переходом на МСФЗ	(iv)	(32 404)	(20 277)
Власний капітал за МСФЗ		**-**	**-**
Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками за НП(С)БО		**2 678 940**	**2 188 310**
Коригування балансової вартості дебіторської заборгованості згідно моделі очікуваних кредитних збитків відповідно до МСФЗ 9	(ii)	(4 888)	(9 065)
Вплив інших коригувань пов'язаних з переходом на МСФЗ	(iv)	-	(1 852)
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги за МСФЗ		**2 674 052**	**2 177 393**
Основні засоби за НП(С)БО		**193 299**	**152,257**
Визнання активів що перебувають в оренді згідно вимог МСФЗ 16	(iii)	256 801	328 835
Вплив інших коригувань пов'язаних з переходом на МСФЗ	(iv)	(22 932)	(16 015)
Основні засоби за МСФЗ		**427 168**	**465 077**
Інші довгострокові зобов'язання за НП(С)БО		**-**	**-**
Зміна у представленні капіталу для товариств з обмеженою відповідальністю	(i)	3 121 377	2 422 901
Визнання фінансового зобов'язання з оренди згідно вимог МСФЗ 16	(iii)	79 304	147 574
Інші довгострокові зобов'язання за МСФЗ		**3 200 681**	**2 570 475**
Інші поточні зобов'язання за НП(С)БО		**-**	**-**
Визнання фінансового зобов'язання з оренди згідно вимог МСФЗ 16	(iii)	156 118	161 502
Інші поточні зобов'язання за МСФЗ		**156 118**	**161 502**

6. Перше застосування МСФЗ (продовження)

У тисячах гривень	Основні коригування	2018 рік
Прибуток за НП(С)БО:		**721 518**
Вплив змін у зв'язку з застосуванням МСФЗ:		-
Коригування балансової вартості дебіторської заборгованості згідно моделі очікуваних кредитних збитків відповідно до МСФЗ 9	(ii)	4 177
Коригування фінансового результату згідно вимог МСФЗ 16	(iii)	(9 731)
Вплив інших коригувань пов'язаних з переходом на МСФЗ	(iv)	(17 488)
Прибуток за МСФЗ:		**698 476**
Звіт про рух грошових коштів:		
Чистий рух коштів від операційної діяльності за НП(С)БО:		**401 432**
Коригування руху коштів у результаті операційної діяльності відповідно до вимог МСФЗ 16 (у складі рядка - Витрачання на оплату товарів, робіт, послуг)	(iii)	195 034
Чистий рух коштів від операційної діяльності за МСФЗ:		**596 466**
Рух коштів у результаті фінансової діяльності за НП(С)БО:		-
Коригування руху коштів у результаті фінансової діяльності відповідно до вимог МСФЗ 16 (у складі рядка - Витрачання на сплату заборгованості з оренди)	(iii)	(195 034)
Рух коштів у результаті фінансової діяльності за МСФЗ:		**(195 034)**

Основні коригування різниць між НП(С)БО та МСФЗ пов'язані з наступним:

(i) **Зміна у представленні капіталу для товариств з обмеженою відповідальністю.** Капітал за НП(С)БО при переході на МСФЗ станом на 1 січня 2018 та 31 грудня 2018 року відповідав встановленим МСФЗ 32 «Фінансові інструменти: подання» критеріям визнання як фінансове зобов'язання та був рекласифікований в інші довгострокові зобов'язання (Примітка 4).

(ii) **Коригування балансової вартості дебіторської заборгованості згідно моделі очікуваних кредитних збитків відповідно до МСФЗ 9.** Сума резервів під дебіторську заборгованість була відкоригована згідно моделі очікуваних кредитних збитків, що призвело до збільшення суми таких резервів (Примітка 10).

(iii) **Визнання орендованих активів та відповідних зобов'язань згідно вимог МСФЗ 16.** Сума основних засобів була збільшена на суму активів у оренді, що відповідають критеріям визнання згідно вимог МСФЗ 16. Також, на балансі Компанії були визнані відповідні короткострокові та довгострокові фінансові зобов'язання за такою орендою. У витратах були визнані витрати по амортизації активу в формі права власності, курсові різниці та відсотки по фінансовим зобов'язаннями з оренди; при цьому з витрат були виключені орендні платежі, які згідно вимог НП(С)БО включались до витрат періоду. В звіті про рух грошових коштів, орендні платежі були включені до складу фінансової діяльності (згідно вимог НП(С)БО включались до складу операційної діяльності).

(iv) **Вплив інших коригувань пов'язаних з переходом на МСФЗ.** Інші коригування включають в себе коригування по визнанню відкладених податків, визнання нематеріальних активів, а також коригування щодо коректного відображення капітальних ремонтів; та не є суттєвими для фінансової звітності в цілому.

7 Розрахунки та операції з пов'язаними сторонами

Визначення пов'язаних сторін наведене в МСФЗ 24 «Розкриття інформації про пов'язані сторони». Сторони вважаються пов'язаними, якщо одна сторона може контролювати іншу, знаходиться під спільним контролем з нею або може мати суттєвий вплив на іншу сторону чи спільний контроль над нею при прийнятті фінансових чи операційних рішень. Під час розгляду кожного випадку відносин, що можуть являти собою відносини між пов'язаними сторонами, увага приділяється суті цих відносин, а не лише їх юридичній формі. Далі описано характер відносин з тими пов'язаними сторонами, з якими Компанія здійснювала значні операції або має значні залишки станом на 31 грудня 2019 року та 31 грудня 2018 року. Залишки за операціями з пов'язаними сторонами:

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
У тисячах гривень	Група «ЕПАМ»	Група «ЕПАМ»	Група «ЕПАМ»
Інші довгострокові зобов'язання *	-	3 121 377	2 422 901
Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками	2 632 117	2 674 052	2 177 393
Поточна кредиторська заборгованість за товари, роботи послуги	3 483	4 072	4 127

* Чисті активи, які належать учасникам, не відповідали критеріям капіталу на 1 січня 2018 року та 31 грудня 2018 року та були кваліфіковані як інші довгострокові зобов'язання (Примітка 4).

Далі показані статті доходів та витрат за операціями з пов'язаними сторонами за 2019 та 2018 роки:

	2019 рік	2018 рік
У тисячах гривень	Група «ЕПАМ»	Група «ЕПАМ»
Дохід від реалізації робіт і послуг	8 105 147	6 442 069
(Зменшення резерву)/ відрахування до резерву під знецінення протягом року	(12 754)	4 177
Інші доходи	17 599	159 210

Дохід від реалізації робіт і послуг

Компанія надає послуги з комп'ютерного програмування, консультування з питань інформатизації, видання програмного забезпечення та інші супутні послуги у сфері інформаційних технологій. Більша частка доходів Компанії та велика частина дебіторської заборгованості припадає на пов'язані компанії, що знаходяться під загальним контролем Групи ЕПАМ.

Винагорода ключового управлінського персоналу

До складу ключового управлінського персоналу входить 6 вищих посадових особи (у 2018 році – 6 осіб). У 2019 році загальна сума винагороди ключового управлінського персоналу склала 19 758 тисяч гривень (у 2018 році – 10 804 тисячі гривень) і була включена до складу загальних та адміністративних витрат. Винагорода ключового управлінського персоналу включає заробітну плату та премії.

У компанії не було суттєвих транзакцій з материнською компанією протягом звітних періодів.

8 Нематеріальні активи

У тисячах гривень	Авторське право та програмне забезпечення
Балансова вартість на 1 січня 2018 р.	**26 550**
Первісна вартість	41 114
Накопичений знос	(14 564)
Надходження/Переведення в іншу категорію	46 352
Вибуття	-
Амортизаційні відрахування	(38 413)
Балансова вартість на 31 грудня 2018 р.	**34 489**
Первісна вартість	87 466
Накопичений знос	(52 977)
Надходження/Переведення в іншу категорію	41 300
Вибуття	-
Амортизаційні відрахування	(44 127)
Балансова вартість на 31 грудня 2019 г.	**31 662**
Первісна вартість	128 766
Накопичений знос	(97 104)

9 Основні засоби

У балансовій вартості основних засобів відбулися такі зміни:

У тисячах гривень	Будівлі та споруди	Обладнан-ня	Меблі, пристосування та інше обладнання	Інші основні засоби	Незавершене будівництво	Всього
Чиста балансова вартість на 1 січня 2018 р.	**339 884**	**108 151**	**7 910**	**9 132**	**1 852**	**466 929**
Первісна вартість	365 466	332 344	14 725	85,606	1 852	799 993
Накопичений знос	(25 582)	(224 193)	(6 815)	(76 474)	-	(333 064)
Надходження/Переведення в іншу категорію	121 966	120 597	5 867	21 537	(1 061)	268 906
Вибуття	(22)	(295)	(74)	-	-	(391)
Амортизаційні відрахування	(198 735)	(82 542)	(5 414)	(20,794)	-	(307 485)
Чиста балансова вартість на на 31 грудня 2018 р.	**263 093**	**145 911**	**8 289**	**9 875**	**791**	**427 959**
Первісна вартість	487 399	449 117	20 257	106 242	791	1 063 806
Накопичений знос	(224 306)	(303 206)	(11 968)	(96 367)	-	(635 847)
Надходження/Переведення в іншу категорію	703 180	284 205	38 626	110 342	390 412	1 526 765
Вибуття	(159)	(252)	(6)	(34)	-	(451)
Амортизаційні відрахування	(319 012)	(143 127)	(6 715)	(56 451)	-	(525 305)
Чиста балансова вартість на на 31 грудня 2019 р.	**647 102**	**286 737**	**40 194**	**63 732**	**391 203**	**1 428 968**
Первісна вартість	1 189 198	728 272	58 765	214 685	391 203	2 582 123
Накопичений знос	(542 096)	(441 535)	(18 571)	(150 953)	-	(1 153 155)

Балансова вартість групи будівлі і споруди включає в себе актив у формі права користування визначений згідно МСФЗ 16 (Оренда). Нижче подана детальна інформація щодо змін в балансовій вартості активу:

У тисячах гривень	Будівлі та споруди
Чиста балансова вартість на 1 січня 2018 р.	**328 835**
Первісна вартість	328 835
Накопичений знос	-
Надходження/Переведення в іншу категорію	120 717
Вибуття	-
Амортизаційні відрахування	(192 751)
Чиста балансова вартість на на 31 грудня 2018 р.	**256 801**
Первісна вартість	449 552
Накопичений знос	(192 751)
Надходження/Переведення в іншу категорію	702 930
Вибуття	-
Амортизаційні відрахування	(314 091)
Чиста балансова вартість на на 31 грудня 2019 р.	**645 640**
Первісна вартість	1 152 482
Накопичений знос	(506 842)

Зобов'язання з оренди наведені у Примітці 12. Процентні витрати по оренді у Примітці 18.

У 2019 році амортизаційні відрахування з основних засобів та нематеріальних активів у сумі 565 699 тисяч гривень були включені до складу собівартості реалізованої продукції (у 2018 році – 340 427 тисяч гривень), 3 733 тисяч гривень до складу інших операційних витрат (у 2018 році – 5 471 тисяча гривень).

10 Дебіторська заборгованість за основною діяльністю та інша дебіторська заборгованість

У тисячах гривень	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками	2 632 117	2 674 052	2 177 393
Інші фінансова дебіторська заборгованість	561	631	17 063
Всього дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості	**2 632 678**	**2 674 683**	**2 194 456**

Дебіторська заборгованість за внутрішніми розрахунками деномінована у доларах США.

Далі показані зміни у сумі резерву під знецінення дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості:

У тисячах гривень	2019 рік Дебіторська заборгованість за основною діяльністю	2018 рік Дебіторська заборгованість за основною діяльністю
Резерв під знецінення на 1 січня	**(4 888)**	**(9 065)**
(Зменшення резерву)/ відрахування до резерву під знецінення протягом року	(12 754)	4 177
Резерв під знецінення на 31 грудня	**(17 642)**	**(4 888)**

Наступна таблиця містить інформацію про вплив кредитного ризику на резерви очікуваних кредитних збитків Компанії:

У тисячах гривень	Звітний період	Ставка очікуваних кредитних збитків	Валова балансова вартість на звітну дату	Сума очікуваних кредитних збитків
Дебіторська заборгованість від компаній Групи ЕПАМ	31 грудня 2019	1.35 %	2 649 759	(17 642)
Дебіторська заборгованість від компаній Групи ЕПАМ	31 грудня 2018	0.37 %	2 678 940	(4 888)
Дебіторська заборгованість від компаній Групи ЕПАМ	1 січня 2018	0.84 %	2 186 458	(9 065)

Для розрахунку резерву під дебіторську заборгованість від компаній пов'язаних з Групою ЕПАМ використовується кредитний ризик Групи ЕПАМ у якості ставки резервування. Кредитний ризик Групи розраховується, як різницю між середньозваженою ставкою по кредитах Групи ЕПАМ станом на останню звітну дату та дохідністю за цінними паперами Казначейства США на 12 місячний термін (безризикова ставка) станом на звітну дату скориговану на очікуваний термін погашення дебіторської заборгованості.

11 Грошові кошти та їх еквіваленти

У тисячах гривень	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Кошти на банківських рахунках до запитання	465 407	562 594	309 396
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	**465 407**	**562 594**	**309 396**

11. Грошові кошти та їх еквіваленти (продовження)

Нижче у таблиці подано зведену інформацію щодо грошових коштів та їх еквівалентів за кредитною якістю на основі рейтингів міжнародної рейтингової агенції Fitch:

У тисячах гривень	31 грудня 2019 р. Кошти на банківських рахунках до запитання	31 грудня 2018 р. Кошти на банківських рахунках до запитання	1 січня 2018 р. Кошти на банківських рахунках до запитання
Не прострочені та не знецінені			
- рейтинг B-	454 425	520 898	268 983
- без рейтингу	10 982	41 696	40 413
Всього грошових коштів та їх еквівалентів	**465 407**	**562 594**	**309 396**

Нижче подано аналіз грошових коштів та їх еквівалентів по валютах:

У тисячах гривень	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
USD	464 760	560 541	308 724
UAH	647	2 053	672
Всього	**465 407**	**562 594**	**309 396**

12 Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість

У тисячах гривень	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Інші довгострокові зобов'язання			
Чисті активи, що належать учасникам*	-	3 121 377	2 422 901
Довгострокові зобов'язання за орендою	294 683	79 304	147 574
Всього довгострокової фінансової заборгованості	**294 683**	**3 200 681**	**2 570 475**
Поточні зобов'язання			
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю	452 790	328 834	230 221
Поточні зобов'язання за орендою	272 548	156 118	161 502
Всього фінансової кредиторської заборгованості	**725 338**	**484 952**	**391 723**
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	28 880	34 389	53 787
Заробітна плата до виплати	4 801	5 343	-
Поточна кредиторська заборгованість за розрахунками зі страхування	621	749	-
Всього нефінансової кредиторської заборгованості	**34 302**	**40 481**	**53 787**
Всього поточної кредиторської заборгованості	**759 640**	**525 433**	**445 510**

* Чисті активи Компанії не відповідали критеріям капіталу на 1 січня 2018 року та 31 грудня 2018 року та були кваліфіковані як інші довгострокові зобов'язання (Примітка 3).

12. Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість (продовження)

Далі наведено аналіз фінансової поточної кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої поточної кредиторської заборгованості за валютами:

	31 грудня 2019		31 грудня 2018 р.		1 січня 2018 р.	
У тисячах гривень	**Кредиторська заборгованість за основною діяльністю**	**Зобов'язання за орендою**	**Кредиторська заборгованість за основною діяльністю**	**Зобов'язання за орендою**	**Кредиторська заборгованість за основною діяльністю**	**Зобов'язання за орендою**
Аналіз за валютами:						
У гривнях	408 708	-	324 762	-	226 094	-
В євро	-	7 313	-	1 267	-	5 160
В доларах США	44 082	265 235	4 072	154 851	4 127	156 342
Всього	**452 790**	**272 548**	**328 834**	**156 118**	**230 221**	**161 502**

Зміни в чистих активах, які належать учасникам були наступними:

У тисячах гривень	**Зареєстрований (пайовий) капітал**	**Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)**	**Додатковий капітал**	**Всього**
Залишок на 1 січня 2018	**86 132**	**2 335 189**	**1 580**	**2 422 901**
Чистий прибуток (збиток) за звітний період		698 476		698 476
Залишок на 31 грудня 2018	**86 132**	**3 033 665**	**1 580**	**3 121 377**

Рух грошових коштів в фінансових зобов'язаннях, пов'язаних з фінансовою діяльністю, представлений виплатами заборгованості з оренди у розмірі 262,460 тис. грн (2018 рік: 195,034 тис. грн). У Компанії не було інших суттєвих рухів грошових коштів, що відносилися б до фінансової діяльності.

Рух у фінансових інструментах, що мали вплив на фінансову діяльність:

Зобов'язання за орендою на 1 січня	**235 422**	**309 076**
Зміни що вплинули на рух грошових коштів		
Витрачання на сплату заборгованості з оренди, включені до фінансової діяльності	(262 460)	(195 034)
Безготівкові зміни		
Визнання нових договорів з оренди та модифікації до існуючих	633 104	126 875
Процентні витрати по оренді	31 287	19 886
Дохід за вирахуванням витрат від курсових різниць	(71 947)	(25 381)
Інші зміни	1 825	-
Зобов'язання за орендою на 31 грудня	**567,231**	**235,422**

16 Адміністративні витрати

У тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
Витрати на персонал, у тому числі податки на заробітну плату	99 378	83 520
Вартість професійних послуг	79 085	51 437
Комунальні послуги	46 410	48 644
Витрати на охорону приміщень	27 823	18 541
Списання малоцінних швидкозношуваних предметів	12 166	9 562
Короткострокова оренда	9 152	-
Банківські послуги	5 886	5 564
Обслуговування обладнання	7 991	5 022
Інші витрати	20 128	8 273
Всього адміністративних витрат	**308 019**	**230 563**

17 Інші операційні витрати

У тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
Витрати від курсових різниць за операційною діяльністю	397 692	201 231
Товари, що були використані в операційній діяльності	38 440	26 545
Корпоративні заходи	15 608	10 735
Амортизація основних засобів	3 733	5 471
Інші витрати	26 586	8 158
Всього інших операційних витрат	**482 059**	**252 140**

18 Інші фінансові доходи та витрати

Інші фінансові доходи

У тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
Дохід за вирахуванням витрат від курсових різниць	71 947	4 324
Відсотки отримані	6 897	7 267
Всього інших фінансових доходів	**78 844**	**32 648**

Фінансові витрати

У тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
Процентні витрати по оренді	31 287	19 886
Всього інших фінансових витрат	**31 287**	**40 943**

19 Податок на прибуток

Витрати з податку на прибуток складаються з таких компонентів:

У тисячах гривень	2019 рік	2018 рік
Поточний податок	102 714	158 364
Відстрочений податок	(6 122)	(2 700)
Витрати з податку на прибуток	**96 592**	**155 664**

19 Податок на прибуток (продовження)

Компанія оподатковується податком на прибуток в Україні. У 2019 році податок на прибуток підприємств стягувався з суми оподатковуваних доходів за вирахуванням витрат, що зменшують базу оподаткування, за ставкою 18% (у 2018 році - 18%).

Відстрочені податкові активи та зобов'язання визначаються за податковими ставками, застосування яких очікується у році, в якому відбудеться реалізація активу чи погашення зобов'язання, на основі ставок податку, передбачених новим Податковим кодексом.

Звірку між очікуваними та фактичними податковими витратами подано нижче:

У тисячах гривень	**2019 рік**	**2018 рік**
Прибуток до оподаткування	**536 621**	**854 140**
Податок на прибуток за передбаченою законом ставкою 18%	96 592	153 745
Витрати, що не включаються для цілей оподаткування	-	1 919
Витрати з податку на прибуток	**96 592**	**155 664**

Далі представлені відстрочені податкові зобов'язання та активи, відображені у звіті про фінансовий стан станом на 31 грудня 2019 року:

У тисячах гривень	**1 січня 2019 р.**	**Кредитовано/ (віднесено) на фінансовий результат**	**31 грудня 2019 р.**
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/(збільшують) суму оподаткування			
Основні засоби	4 110	3 111	7 221
Нематеріальні активи	2 888	715	3 603
Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги	880	2 296	3 176
Чистий відстрочений податковий актив	**7 878**	**6 122**	**14 000**

Далі представлені відстрочені податкові зобов'язання та активи, відображені у звіті про фінансовий стан станом на 31 грудня 2018 року:

У тисячах гривень	**1 січня 2018 р.**	**Кредитовано/ (віднесено) на фінансовий результат**	**31 грудня 2018 р.**
Податковий ефект тимчасових різниць, які зменшують/(збільшують) суму оподаткування			
Основні засоби	2 883	1 227	4 110
Нематеріальні активи	663	2 225	2 888
Дебіторська заборгованість за товари, роботи та послуги	1 632	(752)	880
Чистий відстрочений податковий актив	**5 178**	**2 700**	**7 878**

20 Умовні та інші зобов'язання і операційні ризики

Податкове законодавство. Податкове та митне законодавство України може тлумачитися по-різному й часто змінюється. Податкові органи можуть перевіряти податкові питання у фінансових періодах протягом трьох календарних років після їх закінчення. За певних обставин перевірка може стосуватися довших періодів.

Судові провадження. До Компанії періодично, в ході звичайної діяльності, можуть надходити позовні вимоги. На звітні дати представлені в цій фінансовій звітності у Компанії були відсутні будь-які істотні позови в яких Компанія виступала відповідачем.

Зобов'язання по капітальних витратах. Станом на 31 грудня 2018 та 1 січня 2018 року Компанія не мала суттєвих зобов'язань з капітальних витрат на основні засоби.

У вересні 2019 року Компанія підписала попередній договір про укладення договору купівлі-продажу нерухомого майна, а саме офісного центру у місті Києві. Також в 2019 році Компанія підписала договір поворотної фінансової допомоги загальною сумою в еквіваленті 14 мільйонів доларів США. Позику було надано для цілей закінчення будівництва офісного центру. Протягом 2019 року, Компанія здійснила виплату в еквіваленті 12 мільйонів доларів США (288 994 тисячі гривень на дату транзакції) з загальної суми поворотної фінансової допомоги. Дані виплати по своїй суті є авансом на придбання офісного центру, тому вони були представлені у фінансовій звітності як передоплати за основні засоби. В 2020 році додатково планується виплата останнього траншу за договором позики у розмірі гривневого еквіваленту 2 мільйонів доларів США.

Також, відповідно до попереднього договору про укладення договору купівлі-продажу нерухомого майна, у випадку невиконання стороною обов'язку щодо укладення договору купівлі-продажу, внаслідок чого договір купівлі-продажу не буде укладений до 16 вересня 2020 року, сторона, яка допустила порушення, сплачує іншій стороні штраф у гривнях в розмірі еквівалентному 5 мільйонам доларів США, розрахованому за офіційним курсом гривні до долара США, встановленим Національним банком України на дату сплати штрафу. Завершення будівництва та введення в експлуатацію офісного центру планується у 2020 році.

Зобов'язання по закупівлях. Станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня 2018 та 1 січня 2018 року Компанія не мала передбачених договорами зобов'язань по закупівлях.

21 Управління фінансовими ризиками

У ході своєї діяльності Компанія зіштовхується з рядом фінансових ризиків, серед яких ринковий ризик (включаючи ціновий ризик, валютний ризик, ризик грошових потоків та справедливої вартості процентної ставки), кредитний ризик та ризик ліквідності. Загальна програма управління ризиками у Компанії спрямована на зведення до мінімуму потенційного негативного впливу на фінансові результати Компанії тих ризиків, які піддаються управлінню або не пов'язані з профільною для Компанії діяльністю з виробництва електроенергії.

Кредитний ризик. Компанія наражається на кредитний ризик, який виникає тоді, коли інша сторона договору виявиться неспроможною повністю виконати свої зобов'язання при настанні терміну їх погашення. Кредитний ризик виникає в результаті продажу Компанією продукції на кредитних умовах та інших операцій з контрагентами, внаслідок яких виникають фінансові активи.

Кредитний ризик пов'язаний з грошовими коштами та їх еквівалентами, фінансовими інструментами і депозитами, розміщеними в банках, а також з операціями з оптовими та роздрібними клієнтами, включаючи непогашену дебіторську заборгованість та зобов'язання за операціями. При виборі банків прийнятними вважаються лише провідні українські банки, що на момент розміщення коштів вважаються найменш ризиковими.

Рівень кредитного ризику щодо клієнтів затверджується та контролюється в оперативному режимі окремо по всіх значних клієнтах. Компанія не вимагає заставного забезпечення дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості.

Станом на 31 грудня 2019 року максимальний кредитний ризик на звітну дату становить 3 098 085 тисячі гривень та дорівнює балансовій вартості дебіторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської заборгованості, та грошових коштів (на 31 грудня 2018 року – 3 237 277 тисячі гривень, на 1 січня 2018 – 2 503 852 тисячі гривень). Компанія не забезпечує свої активи заставою.

21. Управління фінансовими ризиками (продовження)

Концентрація кредитного ризику.

У тисячах гривень		31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
EPAM Systems, Inc	Дебіторська заборгованість	1 902 383	1 189 192	808 653
EPAM Systems Ltd The United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland	Дебіторська заборгованість	355 334	678 544	558 039
EPAM Systems Canada, Ltd	Дебіторська заборгованість	198 791	475 529	515 934
Enterprise "EPAM Systems GmbH"	Дебіторська заборгованість	67 121	154 017	115 747
EPAM Systems Netherlands B.V. Italian Branch	Дебіторська заборгованість	36 757	12 287	-
EPAM Systems (Ireland) Limited	Дебіторська заборгованість	19 969	54 542	106 571
Limited liability company "EPAM Systems Nordic"	Дебіторська заборгованість	16 644	36 384	28 487
EPAM Systems Netherlands B.V.	Дебіторська заборгованість	12 654	17 758	29 634
Інші компанії Групи ЕПАМ	Дебіторська заборгованість	22 464	55 799	14 328
ПАТ "КРЕДІ АГРІКОЛЬ"	Грошові кошти та їх еквіваленти	454 425	520 898	268 983

Валютний ризик. Діяльність Компанії здійснюється переважно на території України, відповідно, сума, що наражається на валютний ризик, визначається головним чином позиковими коштами. В результаті світової фінансової кризи економіка України зазнає зменшення притоку капіталу та скорочення попиту на продукцію українського експорту. Крім того, міжнародні рейтингові агентства періодично переглядають кредитні рейтинги країни. Ці фактори у поєднанні зі зростаючою внутрішньою нестабільністю у країні призвели до волатильності валютного ринку та стали причиною суттєвого падіння гривні по відношенню до основних іноземних валют протягом останніх 3-4 років.

Нижче в таблиці показано зміну прибутку чи збитку та чистих активів, які належать учасникам та капіталу Компанії, внаслідок обґрунтовано можливих змін курсів обміну валют, що використовувались на звітну дату, при незмінності всіх інших змінних характеристик.

Ризик був розрахований лише для грошових залишків у валютах, інших ніж функціональна валюта Компанії.

	На 31 грудня 2019		На 31 грудня 2018 р.		На 1 січня 2018 р.	
У тисячах гривень	Вплив на прибуток чи збиток	Вплив на капітал	Вплив на прибуток чи збиток	Вплив на чисті активи, які належать учасникам *	Вплив на прибуток чи збиток	Вплив на чисті активи, які належать учасникам *
Послаблення гривні до долара США на 10%	228 580	228 580	251 339	251 339	190 703	190 703
Зміцнення гривні до долара США на 10%	(228 580)	(228 580)	(251 339)	(251 339)	(190 703)	(190 703)

Ризик грошових потоків та справедливої вартості процентної ставки. Оскільки Компанія зазвичай не має значних процентних активів, доходи та грошові потоки Компанії від основної діяльності переважно не залежать від змін ринкових процентних ставок. Ризик зміни процентної ставки, на який наражається Компанія, пов'язаний з довгостроковими та короткостроковими позиковими коштами. Позикові кошти, залучені за перемінними процентними ставками, призводять до ризику процентної ставки. Позикові кошти, видані за фіксованими процентними ставками, призводять до ризику справедливої вартості процентної ставки.

21. Управління фінансовими ризиками (продовження)

Ризик ліквідності. Керівництво відстежує рівень ліквідності на регулярній основі.

У поданій нижче таблиці показані фінансові зобов'язання Компанії за категоріями залежно від визначених в угодах строками погашення, що залишилися станом на звітну дату. Суми у таблиці – це недисконтовані грошові потоки. Нижче в таблиці поданий аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення станом на 31 грудня 2019 року:

У тисячах гривень	До 1 року	1 – 2 роки	2 – 5 років	Понад 5 років	Всього
Зобов'язання					
Зобов'язання за орендою	304 817	237 811	73 404	-	**616 032**
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	452 790	-	-	-	**452 790**
Всього майбутніх платежів	**757 607**	**237 811**	**73 404**	**-**	**1 068 822**

Далі подано аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення станом на 31 грудня 2018 року:

У тисячах гривень	До 1 року	1 – 2 роки	2 – 5 років	Понад 5 років	Всього
Зобов'язання					
Зобов'язання за орендою	171 019	79 454	7 660	-	**258 133**
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	328 834	-	-	-	**328,834**
Всього майбутніх платежів	**499 853**	**79 454**	**7 660**	**-**	**586 967**

Далі подано аналіз фінансових зобов'язань за строками погашення станом на 1 січня 2018 року:

У тисячах гривень	До 1 року	1 – 2 роки	2 – 5 років	Понад 5 років	Всього
Зобов'язання					
Зобов'язання за орендою	173 651	121 503	32 916	-	**328 070**
Кредиторська заборгованість за основною діяльністю та інша кредиторська заборгованість	230 221	-	-	-	**230,221**
Всього майбутніх платежів	**403 872**	**121 503**	**32 916**	**-**	**558 291**

Всі фінансові зобов'язання Компанії відносяться до категорії фінансових інструментів визнаних за методом амортизованої вартості згідно МСФЗ 9.

22 Управління капіталом

Мета Компанії при управлінні капіталом полягає у забезпеченні подальшої роботи як безперервно діючого підприємства, щоб приносити прибуток та вигоди зацікавленим сторонам, а також підтримувати оптимальну структуру капіталу для зменшення його вартості.

Керівництво контролює чисті активи на основі співвідношення позикових та власних коштів. Це співвідношення розраховується як чиста заборгованість, поділена на загальну суму чистих активів. Чиста заборгованість розраховується як загальна сума фінансових зобов'язань за вирахуванням чистих активів,, які належать учасникам та були включені до фінансових зобов'язань мінус грошові кошти та їх еквіваленти до знецінення.

22. Управління капіталом (продовження)

У приведеній нижче таблиці показано розрахунок коефіцієнту співвідношення позикових і власних коштів:

	31 грудня 2019 р.	31 грудня 2018 р.	1 січня 2018 р.
Всього фінансових зобов'язань	1 020 021	3 685 633	2 962 198
Мінус: чисті активи, які належать учасникам	-	(3 121 377)	(2 422 901)
Мінус: грошові кошти та їх еквіваленти	(465 407)	(562 594)	(309 396)
Чиста заборгованість	**554 614**	**1 662**	**229 901**
Капітал / чисті активи які належать учасникам *	**3 561 406**	**3 121 377**	**2 422 901**
Коефіцієнт співвідношення позикових і власних коштів	**15.6%**	**0.1%**	**9.5%**

* Чисті активи не відповідали критеріям капіталу на 1 січня 2018 року та 31 грудня 2018 року та були кваліфіковані як інші довгострокові зобов'язання (Примітка 4).

23 Справедлива вартість фінансових інструментів

Оціночна справедлива вартість фінансових інструментів визначається із використанням наявної ринкової інформації та відповідних методик оцінки. Однак для інтерпретації ринкової інформації з метою визначення оціночної справедливої вартості обов'язково необхідні суб'єктивні судження. Відповідно, ці оцінки не обов'язково відображають суми, які Компанія могла б отримати за поточних ринкових обставин.

Станом на 31 грудня 2019 року, 31 грудня 2018, 1 січня 2018 року балансова вартість грошових коштів та їх еквівалентів, дебіторської та кредиторської заборгованості за основною діяльністю та іншої дебіторської та кредиторської заборгованості приблизно дорівнює їх справедливій вартості, що обумовлено короткостроковістю цих інструментів, оцінена шляхом дисконтування майбутніх договірних грошових потоків по поточній ринковій ставці відсотка, для подібних фінансових інструментів.

При визначенні та розкритті у звітності справедливої вартості фінансових інструментів за методиками оцінки Компанія використовує таку ієрархію справедливої вартості:

Рівень 1: фактичні (нескориговані) ціни на активних ринках на ідентичні активи або зобов'язання

Рівень 2: інші методи оцінки, в яких всі базові дані, що мають значний вплив на відображено у звітності справедливу вартість, основні на спостережуваних, прямо чи непрямо, ринкових даних;

Рівень 3: методи оцінки, в яких використані базові дані, що мають значний вплив на відображену у звітності справедливу вартість, не основані на ринкових даних.

24 Події після закінчення звітного періоду

Вперше новини про COVID-19 (коронавірус) з'явилися в Китаї в кінці 2019 року. У перші кілька місяців 2020 року вірус поширився в усьому світі, викликаючи перебої в бізнесі та економічній діяльності. У березні 2020 року Всесвітня Організація Охорони Здоров'я визнала коронавірус пандемічним. Поширення вірусу мало суттєвий негативний вплив на економічну активність у світі, включаючи падіння на ринках капіталу та різке зниження цін на товари.

У березні уряд України вжив низку обмежувальних заходів для запобігання поширенню вірусу в країні. Зокрема, були встановлені обмеження на громадський транспорт (включаючи міжміські перевезення), повітряний рух між певними країнами, роботу громадських установ та заходи. Уряд закликав бізнес перейти на віддалену роботу з дому для своїх працівників. Крім того, 17 березня український парламент прийняв нові закони, спрямовані на пом'якшення наслідків нового коронавірусу. Положення скасовують деякі податкові вимоги, щоб забезпечити фінансове полегшення для підприємств, службовців та пенсіонерів, постраждалих від економічного сповільнення. Серед інших змін, Закон пропонує звільнення від штрафних санкцій за порушення податкового законодавства в період з 1 березня по 31 травня. Закон також забороняє перевірку податків для підприємств за той же період. Так з 1 березня по 30 квітня звільнені від сплати єдиного соціального внеску (ЄСВ) всі фізичні особи-підприємці і ті, хто займається незалежною професійною діяльністю; тимчасово відміняються штрафи і пеня за несвоєчасну або неповну сплату ЄСВ, а також несвоєчасне подання звітності по ЄСВ; скасовується податок на комерційну нерухомість і землю.

Компанія розглядає цю подію, як подію після звітного періоду, яка не підлягає коригуванню. Оскільки ситуація змінюється і швидко розвивається, керівництво не вважає можливим дати кількісну оцінку потенційного впливу цього спалаху на діяльність Компанії. Керівництво Компанії не очікує жодного прямого істотного негативного впливу на фінансові результати діяльності Компанії в результаті просвітницької роботи. У той же час обмежувальні заходи, які застосовує український уряд, ймовірно, негативно вплинуть на загальну економіку України, а тому можуть мати опосередкований вплив на Компанію через зменшення попиту на послуги з комп'ютерного програмування.

Ситуація продовжує розвиватися, і її наслідки наразі є невизначеними. Керівництво продовжить стежити за можливим впливом і вживатиме всіх можливих заходів для зменшення будь-яких наслідків.